

Tip beneficiu social	Număr beneficiari	Dinamică beneficiari 2019 vs 2018	Sume plătite în 2019 (mil. lei)
Indemnizație lunară pentru persoane cu handicap-L.448/2006	25.193	-3.430	42.214.716

9.3. Învățământ

Calitatea forței de muncă din cadrul unui județ depinde foarte mult de ponderea populației cu nivel de școlarizare medie și superioară.

Sistemul național de învățământ este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de învățământ de stat și private de diverse tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de instruire și educare.

Sistemul național de învățământ este structurat în niveluri educaționale, astfel încât să fie asigurată coerența instrucției și educației conform particularităților de vârstă și individuale ale elevilor și studenților. Sistemul național de învățământ cuprinde următoarele niveluri:

- Educația timpurie (0-6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare.
- Învățământul primar (ISCED 1) cuprinde: clasa pregătitoare și clasele I-IV. Trecerea de la învățământul primar la cel secundar inferior (gimnaziu) este condiționată numai de promovarea învățământului primar.
- Învățământul secundar inferior (ISCED 2) sau gimnazial cuprinde clasele V-VIII. Accesul la nivelul superior se realizează prin examen de evaluare națională și de repartizare în unități de învățământ secundar superior.
- Învățământul secundar superior (ISCED 3) poate fi: învățământ liceal, care cuprinde clasele de liceu IX-XII/XIII, cu filiere: teoretică, vocațională și tehnologică; învățământ profesional cu durată de 3 ani (absolvenții învățământului profesional care promovează examenul de certificare a calificării profesionale pot urma cursurile învățământului liceal); învățământ profesional și tehnic este format din: învățământ profesional, învățământ tehnic și învățământ postliceal.
- Învățământul terțiar nonuniversitar (ISCED 4) cuprinde învățământul postliceal.
- Învățământul superior (ISCED 5-8), este organizat în universități, academii de studii, institute, școli de studii superioare, denumite instituții de învățământ superior sau universități, autorizate provizorii sau acreditate. Pot să se înscrie în învățământul superior absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat. Condițiile de admitere sunt diferite de la o instituție la alta. Structura învățământului superior reflectă principiile procesului Bologna: studii de licență, studii de masterat și studii de doctorat.

Rețeaua școlară

Conform datelor statistice disponibile la ISN, în anul școlar 2020 în județul Satu Mare funcționau 131 unități de învățământ public și privat dintre care: 22 de grădinițe, 77 de școli primare și gimnaziale, inclusiv învățământul special, 29 de licee și colegii și 2 școli postliceale. În ceea ce privește distribuția unităților de învățământ pe cele două medii de rezidență, acestea sunt împărțite în mod egal între mediul urban și cel rural.

Un alt aspect demn de menționat este și faptul că 474 de unități de învățământ au fost desființate din anul 1992 până în 2020. Așadar, au fost desființate 247 de grădinițe, aproape 207 de școli primare și gimnaziale, 13 de unități de învățământ profesional, rămânând doar una în 2020, 6 unități postliceale și 3 (toate) școlile tehnice de maiștri. Această restructurare a rețelei poate fi pusă, în principal, pe seama scăderii accentuate a populației și în special a celei de vârstă școlară, dar și a unor modificări legislative. Datele disponibile la INS Tempo Online indică o ușoară scădere a unităților de învățământ public la nivelul județului, de la 141 în 2010, la 131 în 2020 (Figura 9.16).

Conform datelor Inspectoratului Școlar Județean Satu Mare, în anul școlar 2021/2022 rețeaua educațională publică din județ cuprindea 280 de unități, dintre care 126 cu personalitate juridică și 138 arondate acestora, plus 11 unități conexe (tabelul 9.4). La acestea se adaugă și 5 unități școlare particulare: 2 școli post liceale, 1 liceu și 2 grădinițe.

Figura 9.16. Variația numărului de unități școlare publice din Satu Mare în perioada 2010-2019.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Din tabelul de mai jos se observă faptul că dintre unitățile conexe niciuna nu se află localizată în mediul rural, iar învățământul liceal are doar 3 unități școlare. Față de anul școlar anterior nu s-a înregistrat nicio modificare a numărului de unități de învățământ.

Tabelul 9.4. Rețeaua școlară publică din județul Satu Mare, în anul 2021/2022.
Sursa datelor: I.S.J. Satu Mare.

Tip unitate	Personalitate juridică	Arondată	Urban	Rural	Total
Grădiniță	21	92	48	65	113
Școală primară	1	24	2	23	25
Școală gimnazială	75	22	19	78	97
Școală specială	1	0	1	0	1
Colegiu/ Liceu	29	0	26	3	29
Școală postliceală	3	0	3	0	3
Unități conexe	5	6	11	0	11
TOTAL					280

În figura următoare este prezentată distribuția teritorială a unităților de învățământ.

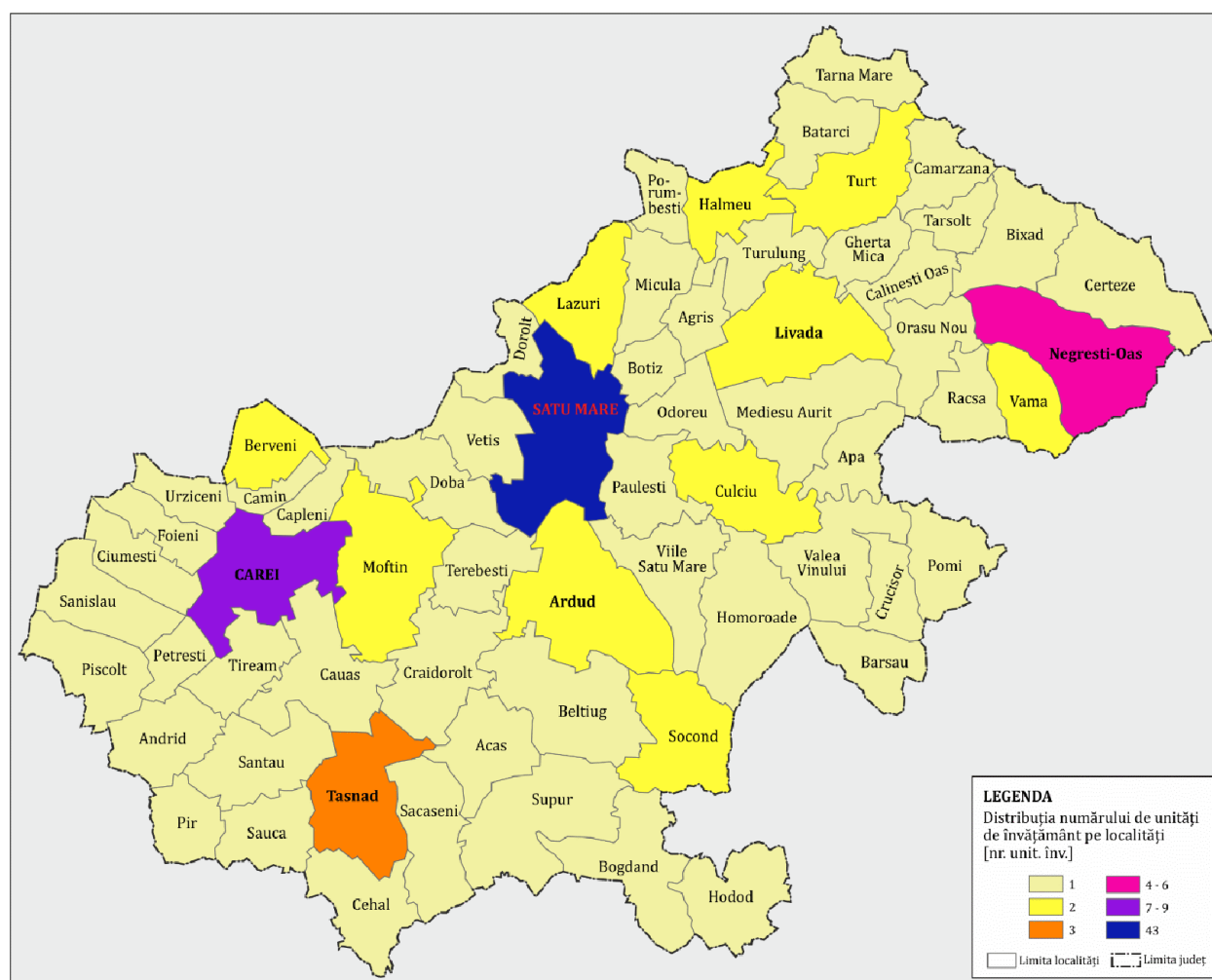

Fig. 9.17 Distribuția teritorială a numărului de unități școlare pe UAT în județul Satu Mare.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În fiecare comună există cel puțin o unitate de învățământ cu personalitate juridică (exceptând comunele Bervenii, Culciu, Odoreu, Supur, Vetis și Turulung, cu o populație școlară numeroasă, unde există două), în timp ce în mediul urban numărul acestora variază între 8 (Carei), 6 (Negrești-Oaș), 3 (Tășnad), câte 2 în orașele Arduș și Livada și 40 (Satu Mare), diferența fiind dată mai ales de volumul populației școlare. În mediul rural, numărul unităților fără personalitate juridică variază între 1 (în 29 de comune) și 5 (Supur și Lazuri), cele mai multe având câte 3 unități, în funcție atât de populația școlară, cât și de numărul de sate componente.

Învățământul preșcolar, primar și gimnazial

Rețeaua școlară existentă în prezent asigură accesul la educație preșcolară, primară și gimnazială în toate cele 65 de UAT-uri din județ, în conformitate cu legislația în vigoare. Dacă facem însă o comparație între cele două medii de viață și numărul de grădinițe și de școli, se observă că cel puțin 30% dintre sate nu dispun de astfel de facilități educaționale pentru ciclul preșcolar și primar. Situația este mult mai bună pentru ciclul gimnazial, unde mai puțin de 2% dintre sate nu au acces la acest tip de servicii (comunele Tarna Mare și Petrești nu dispun de școli gimnaziale), ceea ce înseamnă că elevii din respectivele sate sunt nevoiți să practice naveta la celelalte școli sau grădinițe din comună.

În perioada 2010-2019, numărul de preșcolari înscriși în grădinițele din județ a scăzut cu 24,2%, numărul de elevi de ciclu primar a crescut ușor cu aproximativ 3%, iar numărul de elevi de ciclu gimnazial s-a redus cu 20%, cauza principală fiind scăderea ratei natalității și a migrației (figura 9.18).

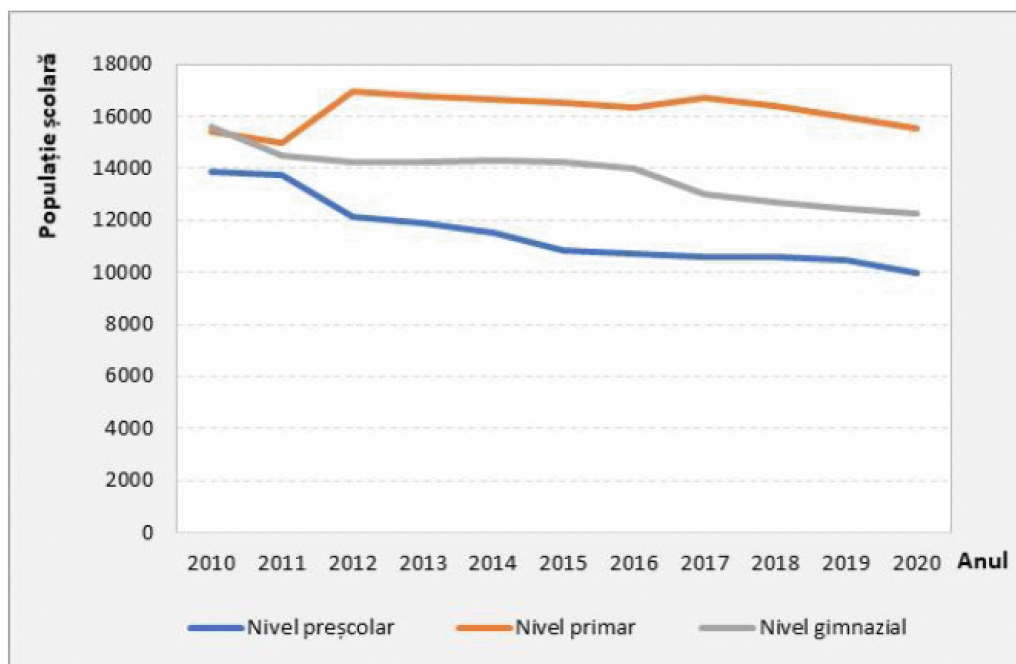

Figura 9.18. Variația numărul de copii și elevi înscriși în învățământul preșcolar, primar și gimnazial, la nivelul județului Satu Mare, în perioada 2010-2019. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În anul școlar 2019/2020, în județul Satu Mare au fost organizate în sistemul public de masă de zi un număr de 526 de clase de grădiniță, 1.477 de clase de învățământ primar și gimnazial. Acestea au cuprins un număr de 10.485 de preșcolari, 15.958 elevi în ciclul primar și 12.423 în ciclul gimnazial, rezultând un total de 38.866 de copii și elevi, numărul lor fiind împărțit aproape egal între mediul urban și cel rural.

În perioada 2010-2020, numărul total de preșcolari din județ s-a redus cu aproximativ 28%. Această situație se regăsește și în majoritatea UAT-urilor, exceptând comunele Săuca (+45%), Socond (26%) și Terebești (7%), unde numărul preșcolarilor a crescut. Scăderi accentuate s-au înregistrat în Cămărzana (-75%), Târșolț (-67%), Bixad (-60%), Valea Vinului (-56%), Ciumești (-56%), Certeze (-54%), Agriș (-52%), Tarna Mare (-48%).

În ceea ce privește numărul de elevi din școli, acesta a scăzut între 2010-2020 cu aproximativ -17%. La nivel de județ, ciclul primar însă înregistrează o ușoară creștere a populației școlare, de 1%, chiar dacă unele UAT-uri au înregistrat scăderi foarte accentuate (Târșolț -84%, Cămărzana -76%, Certeze -68%, Racșa -62%, Agriș -48%, Bixad -64%). Dinamica populației școlare (ciclu preșcolar, primar și gimnazial), la nivel de UAT este prezentată în figura următoare.

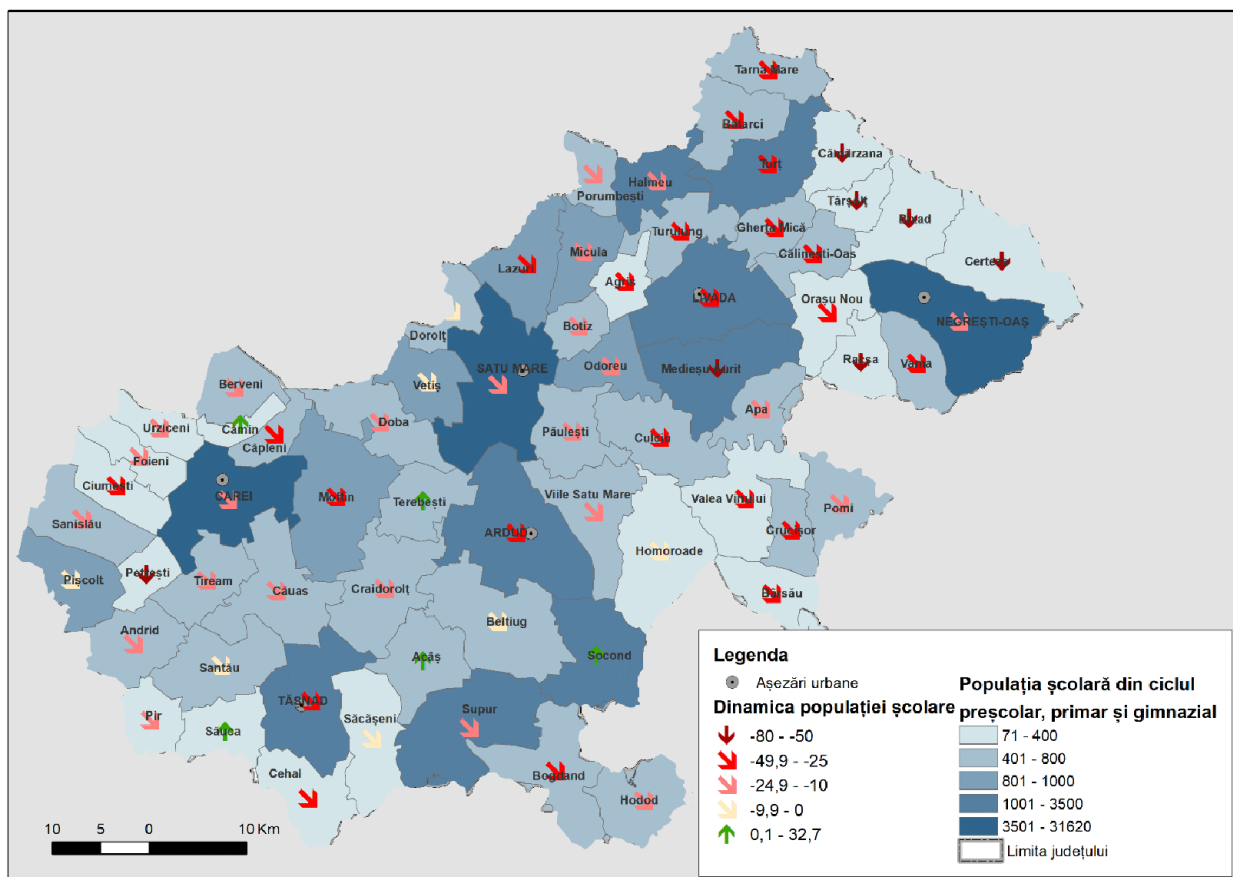

Figura 9.19. Dinamica populației școlare (ciclu preșcolar, primar și gimnazial), la nivel de UAT din județul Satu Mare în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În cazul școlilor, fondurile atrase de primării s-au orientat mai ales către reabilitări, modernizări și dotări și în foarte puține cazuri către construcții noi, ceea ce denotă înțelegerea dinamicii demografice.

Comunele Santau, Piscolt, Moftin, Beltiug, Bătarci, Școala Gimnazială Andrid și Școala Primara “Dr. Stefan Vonhaz” din comuna Petrești au în implementare proiecte cu fonduri externe nerambursabile prin Programul Operațional Competitivitate 2014-2020 pentru dotarea unităților de învățământ cu echipamente electronice în scopul digitalizării procesului de educație:

- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație în Comuna Andrid, județul Satu Mare” (valoare 792.495 Lei);
- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație în Comuna Santău, județul Satu Mare” (valoare 622.652 Lei);
- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație în Comuna Pișcolt, județul Satu Mare” (valoare 902.932 Lei);
- “Creșterea gradului de utilizare a internetului în unitățile de învățământ din comuna Moftin, pentru a asigura desfășurarea în bune condiții a serviciului public de educație în contextul riscului de infecție cu coronavirus SARS-CoV-2” (valoare 867.998 Lei);
- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație la Școala Primară «Dr. Ștefan Vonhaz» Petrești, județul Satu Mare” (valoare 337.007 Lei);
- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație în Comuna Beltiug, județul Satu Mare” (valoare 894.987 Lei);
- “Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație în Comuna Bătarci, județul Satu Mare” (valoare 468.473 Lei);

Rata abandonului școlar a fost în anul 2019 de 1,1% pentru ciclul primar și de 1,5% pentru cel gimnazial. Printre cauzele abandonului se numără repetenția, situația materială precară, plecarea părinților în străinătate, lipsa de implicare a familiei, familia dezorganizată, fuga de acasă, influența anturajului, exploatarea prin muncă, acceptul familiei pentru căsătorie și păstrarea tradițiilor specifice etniei române, delicvența juvenilă etc. Cel mai mare risc de abandon de înregistrează la trecerea de la învățământul primar la cel gimnazial, respectiv de la cel gimnazial la cel liceal, în contextul în care trecerea este condiționată de note/examene.

Învățământul profesional, liceal, postliceal și de maiștri

Clase de învățământ profesional existau doar la nivelul a 15 colegii și licee din județ, amplasate în municipiile Satu Mare și Carei, orașele Livada, Negrești-Oaș, Arduș și Tășnad și în comuna Turț. În anul 2021, acestea au pus la dispoziția absolvenților de gimnaziu un număr de 746 de locuri dintre care 84 erau locuri speciale, iar 264 erau cu predare în limba maghiară. Dintre acestea cele mai multe erau în domeniul mecanicii (168 mai ales mecanic

auto și mecanică agricolă), al turismului, alimentației publice și comerțului (84, mai ales bucătar, chelner-ospătar), fabricarea produselor din lemn (50 în special tâmplar), respectiv al industriei textile și pielăriei (36, mai ales confecționar).

În ceea ce privește învățământul profesional în sistem dual, Satu Mare este printre puținele județe unde numărul claselor profesionale depășește numărul claselor din școlile teoretice, aici văzându-se munca depusă încă din 2014, când autoritățile au observat lipsa forței de muncă și au început alături de societățile comerciale și unitățile de învățământ să formeze specialiști. Învățământul dual presupune o implicare în egală măsură a agenților economici și a actorilor sistemului clasic de învățământ în formarea profesională a elevilor.

De asemenea, în anul 2017, între județul Satu Mare și Ostalbkreis din landul Baden-Württemberg, Germania s-a încheiat un parteneriat de colaborare în domeniile gestionării deșeurilor, serviciilor de sănătate și învățământului profesional dual.

Astfel în 2019, existau 11 licee și școli profesionale care ofereau locuri pentru elevii interesați de învățământul profesional în sistem dual în domenii precum: mecanică, industrie alimentară, fabricarea produselor din lemn, industrie textilă și pielărie, electronică, automatizări și electric. Din totalul de 681 elevi care figurau înscriși în anul 2019, în clasele IX-XI ale învățământului dual, 630 studiau în mediul urban, iar 51 în mediul rural (figura 9.20).

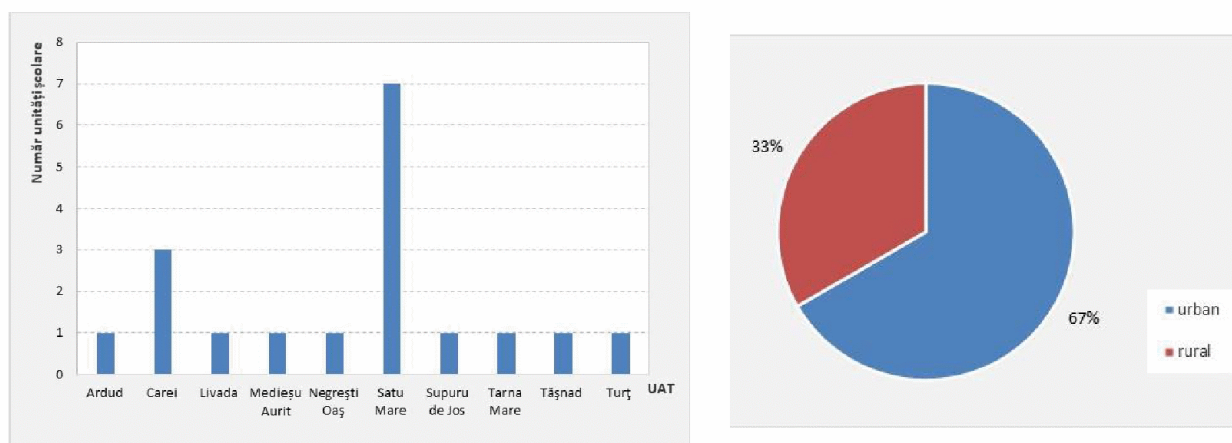

Figura 9.20. Repartiția școlilor profesionale și de învățământ dual pe localități (stânga) și pe medii (dreapta) din județul Satu Mare. Sursa datelor: www.alegetidrumul.ro.

Numărul de elevi înscriși în sistemul de învățământ profesional din județ a crescut cu aproximativ 142% (de 1,5 ori) în perioada 2010-2020. Creșterea s-a resimțit la toate liceele cu profil tehnic din județ care au înființat astfel de clase, dar mai ales în Satu Mare (+1.004 elevi), Carei (+324), Negrești-Oaş (+89).

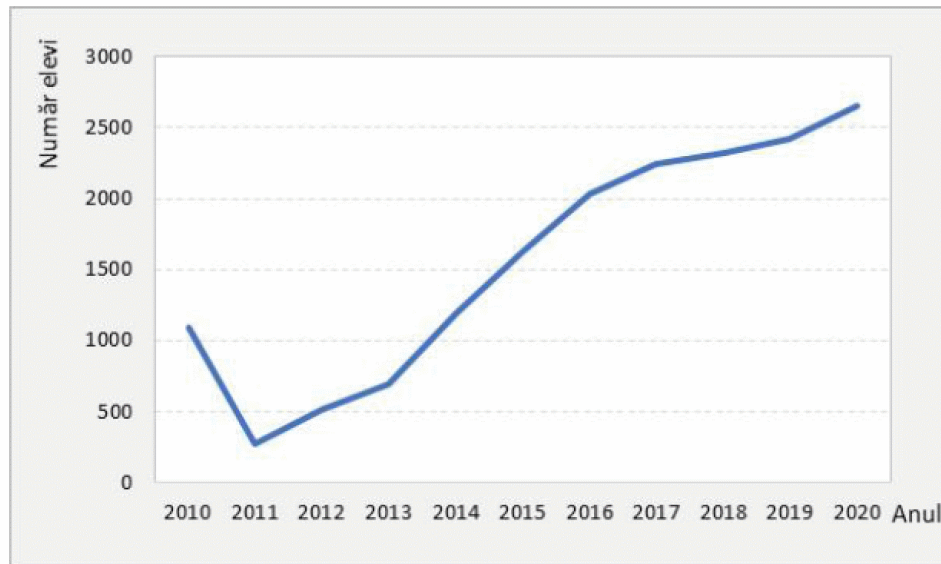

Figura 9.21. Dinamica numărului de elevi înscriși în învățământul profesional, la nivelul județului Satu Mare, în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În figura următoare sunt prezentate rețeaua de unități de învățământ profesional și liceal și numărul de elevi înscriși în ciclurile liceal și profesional din județul Satu Mare, la nivel de UAT, în anul școlar 2019/2020.

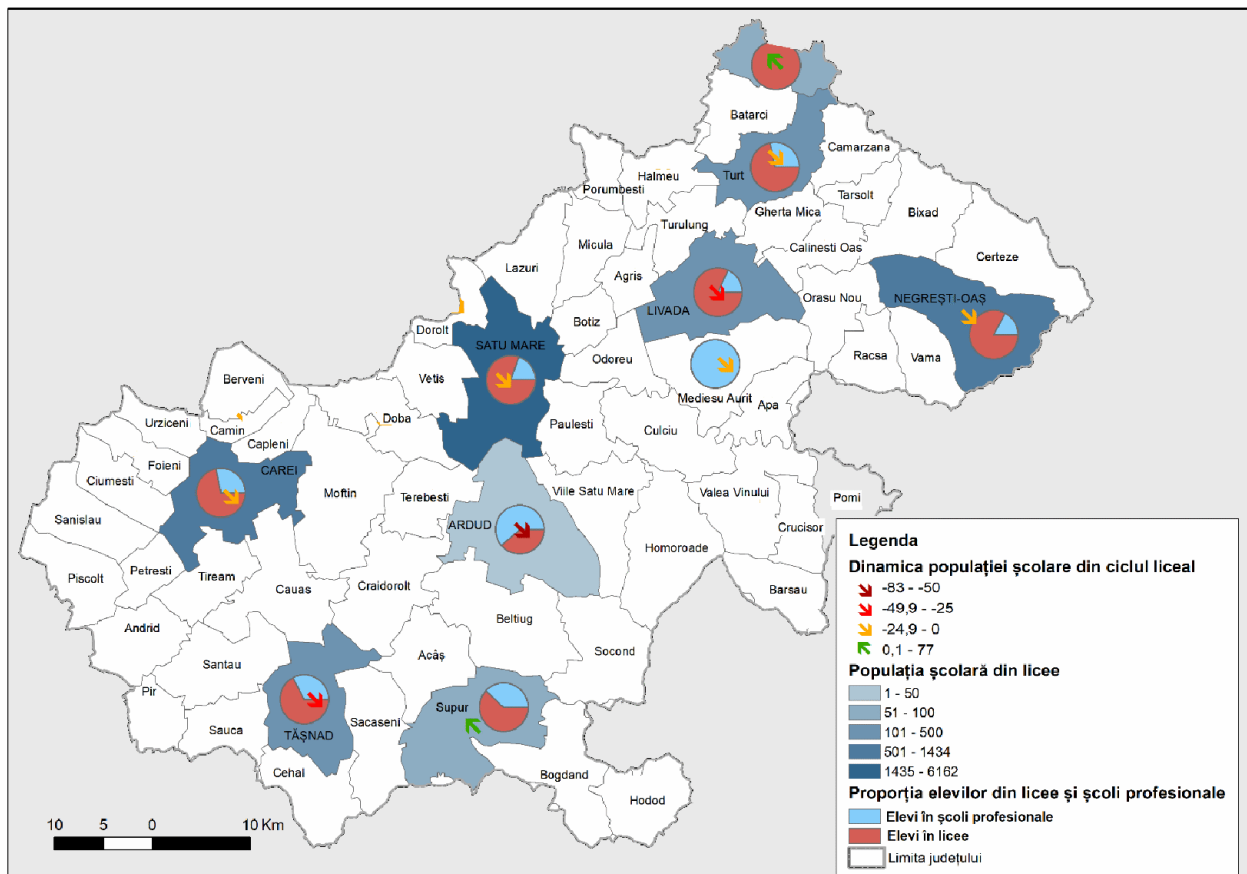

Figura 9.22. Rețeaua de unități de învățământ profesional și liceal la nivel de UAT, în anul școlar 2019/2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Învățământul liceal se asigură în toate cele 6 centre urbane, municipiul Satu Mare fiind singurul care are toate filierele tehnologică, teoretică și vocațională, în schimb în orașele Tășnad, Arduș și Livada sunt doar licee cu profil tehnologic. În mediul rural există licee doar în comunele Supur, Tarna Mare și Turț, cel din Lazuri dispărând din statistică în 2017.

Oferta educațională din anul 2020 a liceelor din județ cuprindea 1.477 de locuri în regim de zi și 112 în regim de frecvență redusă (doar la câte un liceu din Satu Mare, Livada, Negrești-Oaș și Carei), rezultând un total de 1.589, dublu față de numărul de locuri din școlile profesionale. Așadar, se constată că 2/3 dintre absolvenții de gimnaziu urmează cursurile unui liceu.

Din totalul locurilor, cele mai multe (903 aproape sau 57% din total) erau alocate filierei teoretice (576 profilului real și 327 profilului uman), 26% filierei tehnologice (408 locuri din care jumătate pentru servicii și 88 pentru resurse naturale), iar 17% celei vocaționale (mai ales profil sportiv și pedagogic). În liceele din municipiul Satu Mare și Carei, filiera tehnologică este mai slab reprezentată, în timp ce în Negrești-Oaș, Tășnad și în zona rurală acestea au o pondere mai ridicată.

Numărul de elevi din liceele județului Satu Mare a scăzut cu 40% între 2010-2020, pe fondul efectului cumulat a doi factori: scăderea ratei natalității din ultimele două decenii și desființarea unor clase de învățământ liceal tehnologic în favoarea celor de învățământ profesional. Scăderea a fost mai evidentă la liceele cu profil tehnologic, precum cele din Arduș (-83,7%), Tășnad (-66,1%) și Livada (-59,6%).

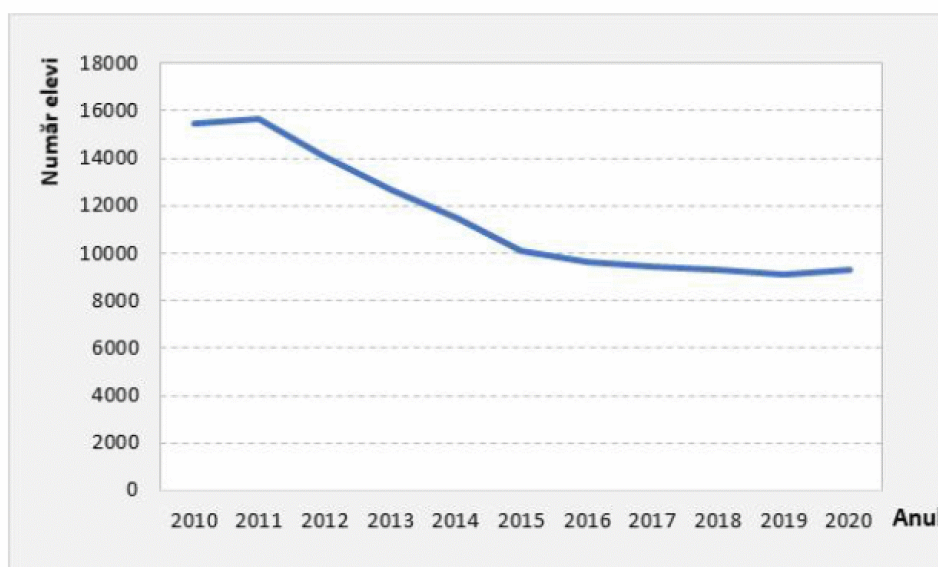

Figura 9.23. Dinamica numărului de elevi înscriși în învățământul liceal din județul Satu Mare, în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Promovabilitatea la examenul de bacalaureat, în anul 2019, a înregistrat diferențe foarte mari între liceele din județ. Astfel specializări din cadrul a 5 licee au avut o promovabilitate de 100% (toate fiind din municipiul Satu Mare), în schimb în 11 licee, cu profile

predominant tehnice și tehnologice, la 37 de specializări, rata de promovabilitate a fost sub 25% (tabel 9.5).

Tabelul 9.5. Rata de promovabilitate la examenul de bacalaureat în liceele din județul Satu Mare, în anul 2019.

Localitate	Denumire liceu	Specializarea	Media pe liceu	Promovabilitate BAC
Satu Mare	COLEGIUL NAȚIONAL "MIHAI EMINESCU" SATU MARE	Matematică-Informatică	8,83	100,00%
		Științe ale naturii	8,11	92,75%
		Științe sociale	8,21	96,97%
	COLEGIUL NAȚIONAL "IOAN SLAVICI" SATU MARE	Filologie	8,22	98,31%
		Învățător-educatoare	8,43	96,30%
		Matematică-Informatică	8,1	91,43%
		Științe ale naturii	8,52	100,00%
		Științe sociale	8,62	100,00%
	LICEUL TEORETIC GERMAN "JOHANN ETTINGER" SATU MARE	Filologie	7,24	88,46%
		Matematică-Informatică	8,22	100,00%
	COLEGIUL NAȚIONAL "DOAMNA STANCA" SATU MARE	Filologie	8,25	100,00%
		Matematică-Informatică	7,82	86,67%
		Științe ale naturii	7,25	85,96%
		Științe sociale	7,55	90,00%
		Teologie Greco-Catolică	4,35	66,67%
	COLEGIUL NAȚIONAL "KOLCSEY FERENC" SATU MARE	Filologie	3,19	50,00%
		Matematică-Informatică	7,64	89,36%
		Științe ale naturii	6,08	73,68%
		Științe sociale	7,13	89,83%
	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC "HAM JANOS" SATU MARE	Științe ale naturii	7,96	93,33%
		Teologie Romano-Catolică	6,16	77,42%
	LICEUL TEOLOGIC ORTODOX "NICOLAE STEINHARDT" SATU MARE	Educator-puericultur	5,65	61,90%
		Teologie Ortodoxă	4,29	37,14%
Filologie		7,3	92,59%	
COLEGIUL ECONOMIC "GHEORGHE DRAGOȘ" SATU MARE	Organizator banqueting	3,01	25,00%	
	Tehnician în achiziții și contractări	5,07	62,07%	
	Tehnician în activități de comerț	4,67	60,00%	
	Tehnician în activități economice	4,52	56,84%	
	Tehnician în administrație		0,00%	

Localitate	Denumire liceu	Specializarea	Media pe liceu	Promovabilitate BAC
		Tehnician în gastronomie	4,96	33,33%
		Tehnician în turism	6,04	33,33%
	LICEUL REFORMAT SATU MARE	Filologie	4,01	50,00%
		Matematică-Informatică	4,36	60,00%
		Teologie Reformată	4,01	55,00%
	COLEGIUL TEHNIC DE TRANSPORTURI ȘI TELECOMUNICAȚII "ION I. C. BRATIANU" SATU MARE	Tehnician de telecomunicații	1,58	16,67%
		Tehnician electrician/electronist auto	1,78	21,05%
		Tehnician electronist	-	0,00%
		Tehnician mecatronist	2,69	23,81%
		Tehnician transporturi	0,86	14,29%
	LICEUL TEHNOLOGIC DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ "GEORGE EMIL PALADE" SATU MARE	Tehnician analize produse alimentare	1,71	22,73%
		Tehnician ecolog și protecția calității mediului	-	0,00%
		Tehnician în automatizări	-	0,00%
		Tehnician în industria alimentară	2,12	31,58%
	COLEGIUL TEHNIC "ELISA ZAMFIRESCU" SATU MARE	Coafor stilist	-	0,00%
		Științe Sociale	2,02	15,00%
		Tehnician designer vestimentar	1,52	25,00%
		Tehnician în industria textilă	-	0,00%
		Tehnician transporturi	6,01	100,00%
	LICEUL TEHNOLOGIC "CONSTANTIN BRANCUȘI" SATU MARE	Științe ale Naturii	0,33	5,00%
Tehnician designer mobilă și amenajări interioare		5,9	0,00%	
Tehnician ecolog și protecția calității mediului		1,25	12,50%	
Tehnician în prelucrarea lemnului		-	0,00%	
Tehnician proiectant CAD		-	0,00%	
LICEUL DE ARTE "AUREL POPP" SATU MARE	Arhitectură, arte ambientale și design	6,87	87,50%	
	Arte plastice și decorative	5,77	66,67%	
	Muzica	5,74	73,33%	
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV SATU MARE	Liceu cu program sportiv	4,35	46,3%	

Localitate	Denumire liceu	Specializarea	Media pe liceu	Promovabilitate BAC	
Carei	LICEUL TEORETIC CAREI	Filologie	7,42	92,59%	
		Matematică-Informatică	7,75	93,44%	
		Științe ale naturii	7,42	91,38%	
	COLEGIUL TEHNIC "IULIU MANIU" CAREI	Științe ale Naturii	1,93	16,67%	
		Tehnician în activități economice	3,46	36,84%	
		Tehnician în gastronomie	1,44	17,39%	
		Tehnician operator tehnică de calcul	1,05	15,38%	
	LICEUL ROMANO-CATOLIC "JOSEPHUS CALASANTIUS" CAREI	Tehnician proiectant CAD	-	0,00%	
		Științe ale Naturii	3,02	37,50%	
		Tehnician în turism	1,92	0,00%	
	LICEUL TEHNOLOGIC "SIMION BARNUTIU" CAREI	Teologie Romano-Catolică	3,28	37,50%	
		Tehnician ecolog și protecția calității mediului	-	0,00%	
Negrești-Oaș	LICEUL TEORETIC NEGREȘTI OAȘ	Tehnician mecanic pentru întreținere și reparații	-	0,00%	
		Filologie	5,90	79,41%	
		Matematică-Informatică	6,21	75,86%	
	LICEUL TEHNOLOGIC "IONIȚĂ G. ANDRON" NEGREȘTI-OAȘ	Științe ale naturii	5,40	66,67%	
		Științe sociale	5,91	66,67%	
		Tehnician ecolog și protecția calității mediului	2,66	35,29%	
		Tehnician în activități economice	3,50	44,00%	
		Tehnician în turism	5,24	57,89%	
		Tehnician operator tehnică de calcul	2,49	23,33%	
	Tășnad	LICEUL TEHNOLOGIC TĂȘNAD	Tehnician operator tehnică de calcul	2,49	23,33%
			Filologie	5,59	64,71%
			Matematică-Informatică	3,68	45,95%
Științe ale naturii			2,79	0,00%	
Tehnician în activități economice			3,56	50,00%	
Tehnician în prelucrarea lemnului			1,16	0,00%	
Turț	LICEUL TEHNOLOGIC "ANGHEL SALIGNY" TURȚ	Tehnician proiectant produse finite din lemn	-	0,00%	
		Tehnician mecatronist	2,62	40,0%	
		Tehnician designer vestimentar	4,87	66,7%	

Localitate	Denumire liceu	Specializarea	Media pe liceu	Promovabilitate BAC
Tarna Mare	LICEUL TEHNOLOGIC TARNA MARE	Tehnician agronom	2,25	33,33%
Livada	LICEUL TEHNOLOGIC "GEORGE BARIȚIU" LIVADA	Științe ale naturii	0,29	0,00%
		Tehnician agromontan	-	0,00%
		Tehnician electromecanic	-	0,00%
		Tehnician în activități de comerț	1,97	16,67%
		Tehnician în activități economice	2,74	35,00%
		Tehnician în hotelărie	-	0,00%
		Tehnician în industria textilă	-	0,00%

Învățământul postliceal se desfășoară doar în cadrul a trei unități localizate în Satu Mare, Carei și Livada, la care se adaugă școlile de maiștri din Carei și Livada.

Numărul de elevi înscriși în învățământul postliceal (public și particular) din județul Satu Mare a crescut în perioada 2010-2020 cu 132,7%, în timp ce numărul de elevi din școlile de maiștri au înregistrat scădere (cea din Carei nu a mai școlarizat în 2019, iar cea din Livada din 2016).

Învățământul universitar

În județul Satu Mare învățământul universitar este reprezentat de universitățile publice de stat și cele private. În cadrul învățământului superior public se găsesc extensii ale următoarelor universități:

- Universitatea Babeș Bolyai – Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației și Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării localizate în municipiul Satu Mare;
- Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca cu sediul în Satu Mare;
- Universității din Oradea – Facultatea de Protecție a Mediului, cu sediul în orașului Livada.

Studiile superioare private sunt asigurate de Universitatea "Vasile Goldiș" din Arad, extensia Satu Mare, care cuprinde 5 specializări la nivel licență și o specializare de masterat în cadrul:

- Facultății de Științe Economice, Informatică și Inginerie cu specializările marketing, contabilitate și informatică de gestiune, inginerie și management în alimentație publică și agroturism și audit și expertiză contabilă (masterat);
- Facultății de Științe Socio-Umane și Educație Fizică și Sport cu specializările de licență: Pedagogia învățământului primar și preșcolar și Relații internaționale și studii europene.

Variația anuală a numărului de studenți înmatriculați la unitățile de învățământ superior este prezentată în figura următoare.

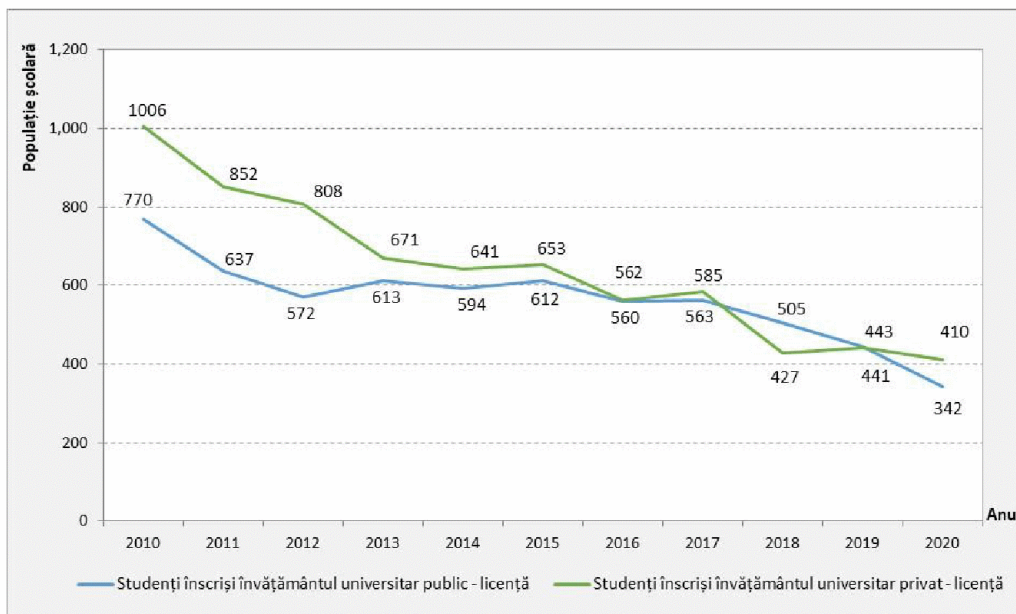

Figura 9.25. Dinamica numărului de studenți înscriși în învățământul universitar public și privat din județul Satu Mare, în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Dinamica numărului de studenți înscriși în învățământul universitar arată o scădere semnificativă a acestora în perioada 2010-2020, atât pentru învățământul public (-56%), cât și cel privat (-59%).

Educația incluzivă

Pe teritoriul județului Satu Mare, educația incluzivă se realizează prin intermediul unității publice, Centrul Școlar pentru educație incluzivă Satu Mare care asigură servicii de specialitate de tip educațional terapeutic pentru toți copiii cu cerințe educaționale speciale din județ: copii cu dizabilități mentale (grad moderat și sever), deficiențe asociate-tulburări din spectrul autist și sindromul Langdon-Down și asigură asistență psihopedagogică adecvată pentru copiii cu cerințe educaționale speciale (C.E.S.) integrați în învățământul de masă prin rețeaua profesorilor de sprijin sau itineranți.

De serviciile educaționale de sprijin pentru elevii cu cerințe educaționale speciale au beneficiat:

- 8 școli din municipiul Satu Mare;
- 14 școli din județ, servicii oferite de către școală prin profesorii itineranți și de sprijin.

Oferta educațională a școlii acoperă o paletă largă de activități, precum:

- activități instructiv-educative pe baza unui curriculum adecvat tipului și gradului de deficiență;

- activități educaționale complexe și integrate structurate pe: stimulare cognitivă, formarea autonomiei personale, terapii ocupaționale și de expresie, ludoterapie/ terapie psihomotrică și abilitare manuală;
- terapii specifice și de compensare, evaluare psihopedagogică, terapie psihologică și consiliere, terapia tulburărilor de limbaj, activități de stimulare și compensare a limbajului la deficienții de auz, activități de corectare a deficiențelor fizice și neuromotorii, activități de preprofesionalizare.

Beneficiarii sunt:

- 314 de elevi școlarizați în învățământul special în 42 de clase/ grupe (tabelul 9.6);
- 357 de elevi din învățământul de masă cuprinși în serviciile educaționale de sprijin;
- 18 elevi școlarizați la domiciliu;
- 20 de persoane private de libertate școlarizate în Penitenciarul Satu Mare.

Tabelul 9.6. Situația școlară a elevilor în anul școlar 2019-2020.

Formă de învățământ	Număr clase	Număr elevi
Grădiniță	6	28
Pregătitoare	1	20
Ciclul primar clasele I-IV	10	77
Ciclul gimnazial și II (clasele V-X)	24	177
Penitenciar (I-VI)	1	12
Total	42	314

Cele 42 de grupe își desfășoară activitatea în cinci dintre așezările urbane ale județului: 29 în municipiul Satu Mare, 10 în municipiul Carei și câte una în orașele Negrești-Oaș, Livada și Tășnad. Din totalul claselor existente, 22 grupe/ clase sunt de copii cu deficiențe mintale, iar 20 sunt pentru copii cu tulburări asociate (autism și sindrom Down). Cele mai multe dintre grupe (31) sunt cu predare în limba română, iar 11 sunt cu predare în limba maghiară.

Activități extrașcolare și conexe

La nivelul județului Satu Mare funcționează 11 unități conexe, 5 cu personalitate juridică și 6 arondate, toate în mediul urban. Astfel activitățile extrașcolare de pe teritoriul județului se desfășoară în cadrul a:

- 4 cluburi ale elevilor;
- 2 cluburi sportive;
- 1 Casa a corpului didactic;
- 1 centru resurse;
- 1 centru județean de excelență;
- 1 centru logopedig;

- 1 centru de asistență psihopedagogică;
- 1 Palat al Copiilor în municipiul Satu Mare cu 20 de cercuri.

Cele 4 cluburi din județ activează cu succes, având elevi înscriși în numeroase clase (muzică, dans, sah, aeromodelism, informatică, fotografie, karting, sporturi, mediu, electronică etc.).

Școala de Arte Satu Mare este una dintre instituțiile de cultură cu profil artistic educațional, subordonată Consiliului Județean Satu Mare, care urmărește apropierea de comunitate, ridicarea nivelului de cultură și estetică a populației prin descoperirea și cultivarea aptitudinilor artistice și asigurarea unei educații cultural-artistice de nivel înalt pentru comunitatea județului Satu Mare.

În anul 2020, Școala de Arte Satu Mare a avut 515 cursanți înscriși în 5 clase de pian/orgă, 3 clase de chitară, 3 clase de canto muzică clasică și muzică ușoară, 2 clase de actorie (cu predare în limba română și maghiară) și câte o clasă de canto popular, vioară, instrumente de suflat, balet și pictură. Cursanții au obținut în anul 2020, 41 de premii din care 35 la concursuri organizate la nivel național și 6 la nivel internațional.

Personalul didactic

Problemele în asigurarea personalului calificat se întâlnesc mai ales în zonele rurale îndepărtate de oraș, care nu sunt atractive pentru practicarea navetei de către profesori, în special în domenii deficitare precum educație muzicală, plastică, vizuală, limbi străine, religie, chiar și învățători.

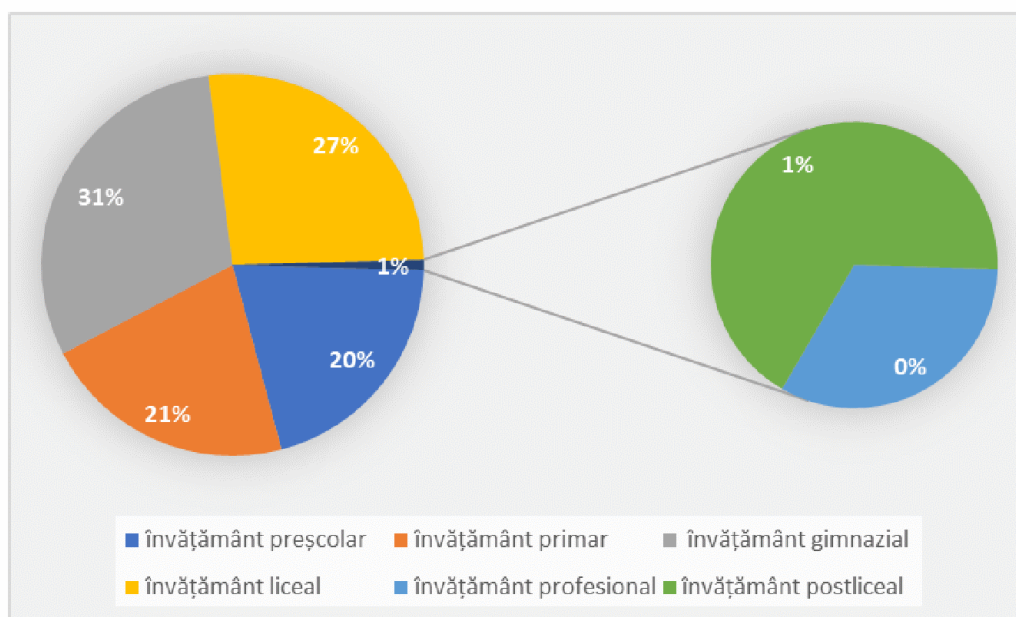

Figura 9.26. Repartiția cadrelor didactice pe tipuri de învățământ din județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În anul 2020, în județul Satu Mare erau 3.806 cadre didactice, din care majoritatea de 30% se regăseau în învățământul gimnazial, restul distribuindu-se în procente aproximativ egale în învățământul liceal (26%), primar (21%) și învățământul preșcolar (20%). Învățământul profesional și cel post liceal au împreună suma de 1% din cadrele didactice. Ultimele înregistrări pentru învățământul universitar sunt din anul 2017, cu doar 6 cadre didactice atât în cel public, cât și în cel privat, această categorie fiind pe ultimul loc ca pondere.

Per total, numărul profesorilor a scăzut în intervalul 2010-2020 cu aproximativ 11%. Cele mai mari scăderi au avut loc în cadrul învățământului gimnazial (-15%), urmat de cele din învățământul liceal (-13%) și din ciclul preșcolar (-11%) – figura 9.27.

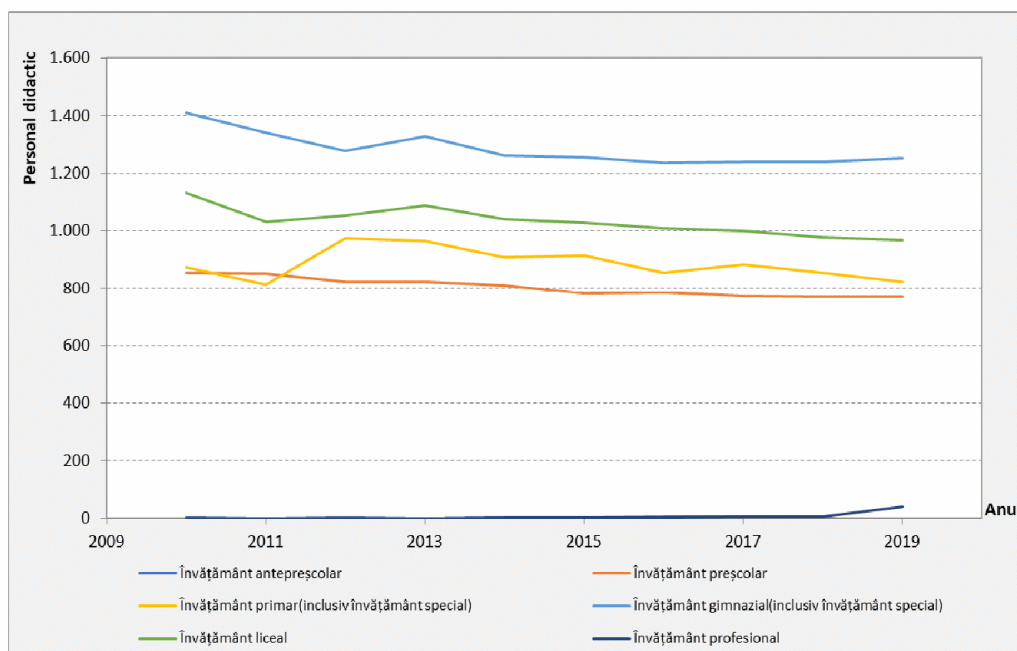

Figura 9.27. Distribuția cadrelor didactice pe tipuri de învățământ din județul Satu Mare, în perioada 2010-2019. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Creșteri ale personalului didactic au fost înregistrate în învățământul profesional și în școlile postliceale, ca urmare a măsurilor de creștere a numărului de locuri în liceele tehnice, dar și a promovării învățământului dual, acesta fiind totodată singurul nivel de învățământ unde a crescut populația școlară. Personalul didactic a înregistrat creșteri în 14 comune, iar în 4 dintre acestea numărul a rămas constant în perioada analizată. Dintre acestea, cele mai mari creșteri au avut loc în Cămin (50%), Urziceni (30%), Terebești (29%) și Dorolț (26%). Pe de altă parte, cele mai mari scăderi ale personalului didactic au fost înregistrate în două comune Petrești (-50%) și Târșolț (-52,9%) – figura 9.28.

Din figura de mai jos se observă că 6 comune (Racșa, Ciumești, Certeze, Bixad, Botiz și Călinești-Oaș) au înregistrat scăderi ale personalului didactic între 50% și 30%. De asemenea, întreg mediul urban a înregistrat scăderi ale personalului care oscilează între 9,7% (Ardud) și 24% (Livada).

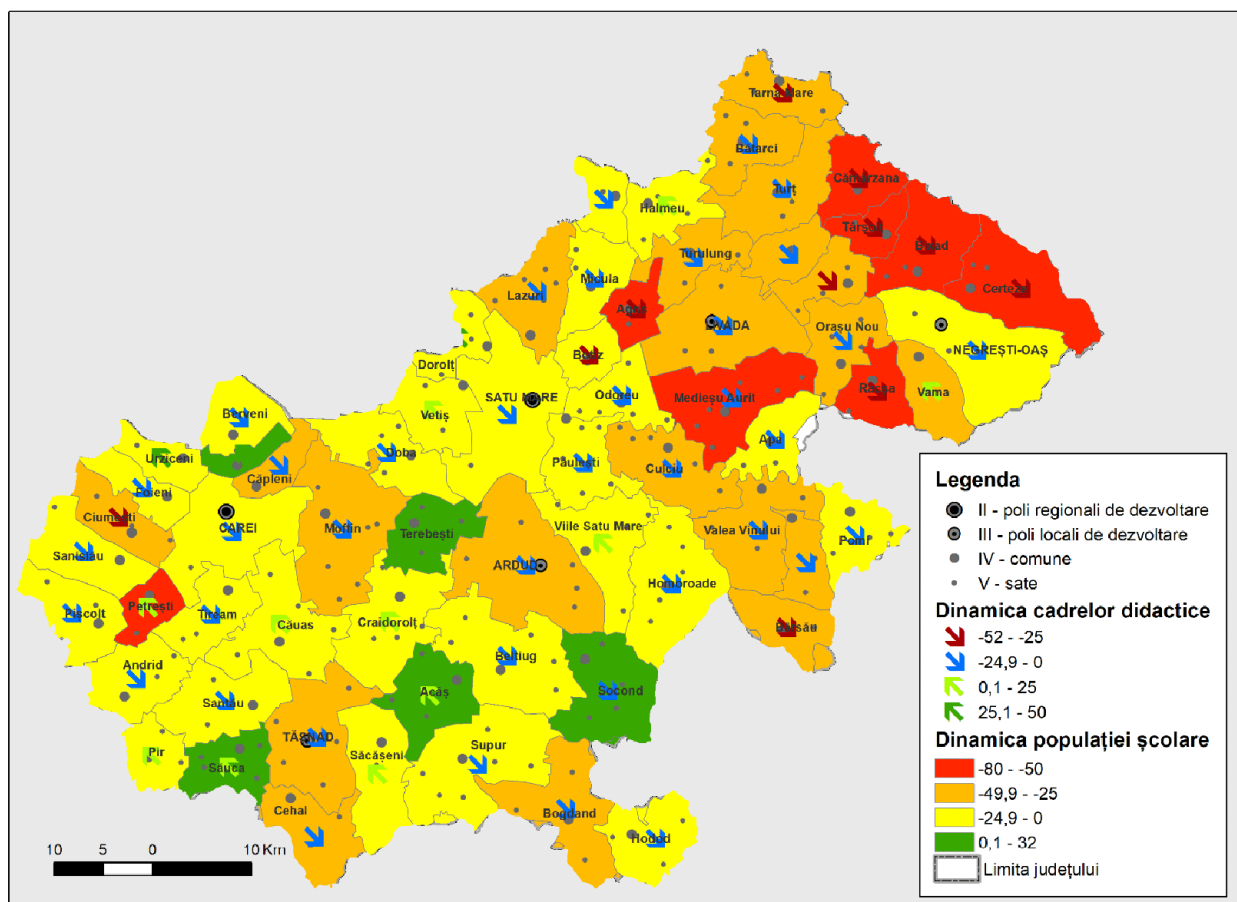

Figura 9.28. Dinamica personalului didactic și a populației școlare la nivel de UAT din județul Satu Mare în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Pentru desfășurarea unui învățământ de calitate este necesară îndeplinirea unor indicatori de bază, reprezentativi la nivel de UAT, cum sunt numărul de elevi care revin unui cadru didactic și numărul de elevi dintr-o sală de clasă.

La nivel județean în anul 2020 numărul mediu al elevilor raportat la cadrele didactice existente este mai mare (13,9 elevi/ cadru didactic) decât valoarea medie națională de 12,7 elevi/ cadru didactic. Deși populația școlară a înregistrat o reducere în ultimii ani, în privința numărului mediu de elevi dintr-o clasă, situația este bună, valoarea fiind superioară celei naționale, asigurând cel puțin numărul minim pentru ca o clasă să funcționeze eficient din punct de vedere al resurselor umane și financiare. Acest lucru se datorează și desființării unor unități școlare sau comasării claselor, în paralel cu reducerea populației școlare.

Pe forme de educație, numărul de elevi care revine unui cadru didactic oscilează, raportul prezentând discrepanțe foarte mari între învățământul liceal (9,3 elevi/ cadru didactic) și cel profesional (241,1 elevi/ cadru didactic) și postliceal (85 elevi/ cadru didactic).

Tabelul 9.7. Raportul dintre numărul de elevi care revin unui cadru didactic, pe forme de învățământ în 2020, în județul Satu Mare. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Ciclu de învățământ	Elevi (număr)	Cadre didactice (număr)	Elevi/ cadru didactic
Preșcolar	9.959	757	13,1
Primar	15.614	815	19,1
Gimnazial	12.438	1.206	10,3
Liceal	9.301	990	9,3
Profesional	2.653	11	241,1
Postliceal	1.871	22	85,0

În cazul învățământului preșcolar, primar, gimnazial și liceal situația indicatorului se păstrează apropiată de mediile județene. Creșterea cea mai spectaculoasă a înregistrat-o învățământul profesional și cel postliceal, unde numărul elevilor înscriși a crescut în ultimii ani, iar valoarea indicatorului elevi care revin unui cadru didactic este de 17 ori peste media înregistrată la nivel județean în cazul învățământului profesional și de 6 ori în cazul celui postliceal.

La nivel de UAT, în 14 dintre acestea s-au înregistrat valori peste media județeană în ceea ce privește numărul de elevi care revin unui cadru didactic. Astfel, valoarea maximă a fost în comuna Socond (25,4 elevi/ cadru didactic). Valori peste media județeană sunt specifice municipiilor Satu Mare și Carei, orașelor Livada și Negrești-Oaș, dar și comunelor Apa, Botiz, Călinești-Oaș, Gherța Mică, Pomi, Santău, Supur, Tarna Mare și Terebești.

Formarea continuă a personalului didactic se realizează prin Casa Corpului Didactic Satu Mare, care identifică nevoile de formare ale acestora, le stabilește direcțiile de dezvoltare în carieră, coordonează și monitorizează evoluția profesională, asigură dezvoltarea profesională prin activități metodic-științifice și psihopedagogice, organizează cursuri de perfecționare în domeniile prioritare.

Casa Corpului Didactic a organizat formarea în cadrul a 30 de programe de formare continuă, avizate în Oferta Casei Corpului Didactic "Darius Pop" Satu Mare și 5 programe acreditate ME în Proiectul "CRED-Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți. Formare nivel II, pentru învățământ primar și gimnazial". La programele de formare organizate de Casa Corpului Didactic "Darius Pop" Satu Mare din Oferta de formare pentru anul școlar 2020-2021, au participat 1.627 cursanți.

Populația școlară

Dinamica populației școlare a cunoscut aceeași evoluție negativă ca și unitățile de învățământ, reducându-se la nivelul județului cu 17% în perioada 2010-2020 (figura 9.29). Doar 7,69% din UAT-uri au avut creșteri ale populației școlare (Terebești, Socond, Săuca, Cămin și Acâș), restul unităților administrative înregistrând scăderi între 1% și 81%.

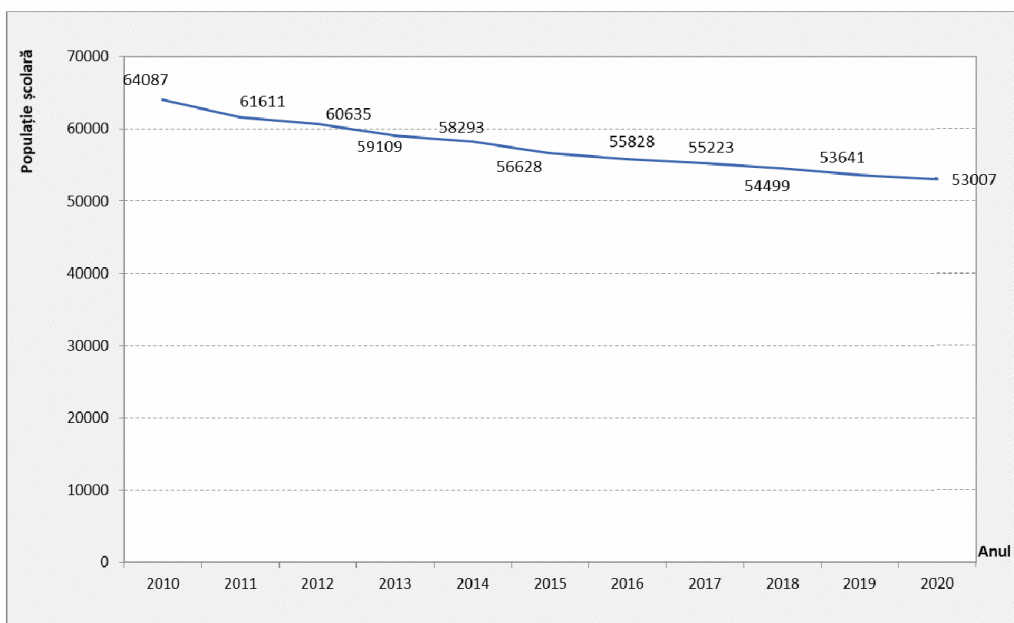

Figura 9.29. Evoluția populației școlare la nivelul județului Satu Mare (2010-2020).

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

În ceea ce privește repartitia populației școlare din județul Satu Mare pe niveluri de învățământ, în anul 2020, majoritar este nivelul primar (29%), urmat de nivelul gimnazial (23%) și cel preșcolar (19%), în timp ce doar 18% din populația școlară este reprezentată de elevi înscriși în licee – această ultimă categorie a înregistrat descreșteri semnificative în intervalul 2010-2020, de 40% (figura 9.30). Cel mai mic procent, mai puțin de 2%, revine studenților. Învățământul profesional și postliceal concentrează 5%, respectiv aproximativ 4% din totalul populației școlare din județul Satu Mare, fiind singurele care au înregistrat creșteri spectaculoase în perioada analizată, de 142% și 132%. Distribuția teritorială a numărului de elevi la nivel de UAT-uri în anul 2020 este prezentată în figura 9.31.

Tabelul 9.8. Distribuția elevilor înscriși pe cicluri de învățământ în 2020, în județul Satu Mare. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Ciclu de învățământ	Populație școlară
Creșă	354
Grădiniță	10.485
Învățământ primar	15.958
Învățământ gimnazial	12.423
Învățământ liceal	9.131
Învățământ profesional	2.420
Învățământ postliceal	1.941
Învățământ superior public	488
Învățământ superior privat	411
Total	53.641

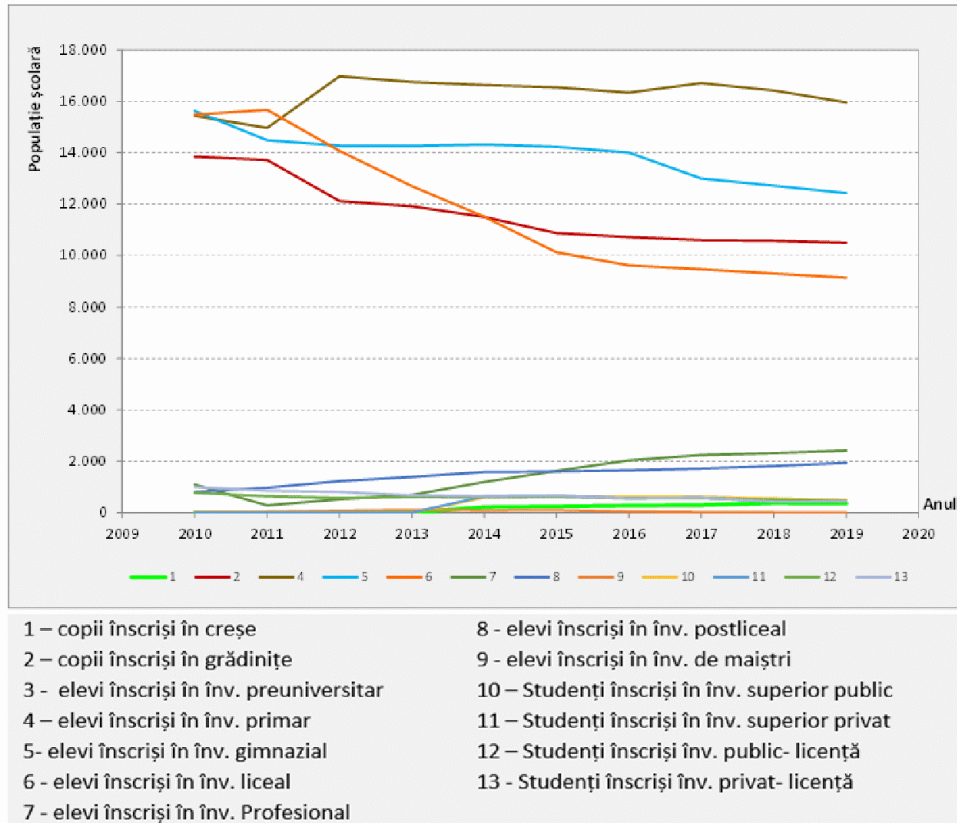

Figura 9.30. Evoluția elevilor înscriși pe tipuri de învățământ în județul Satu Mare.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

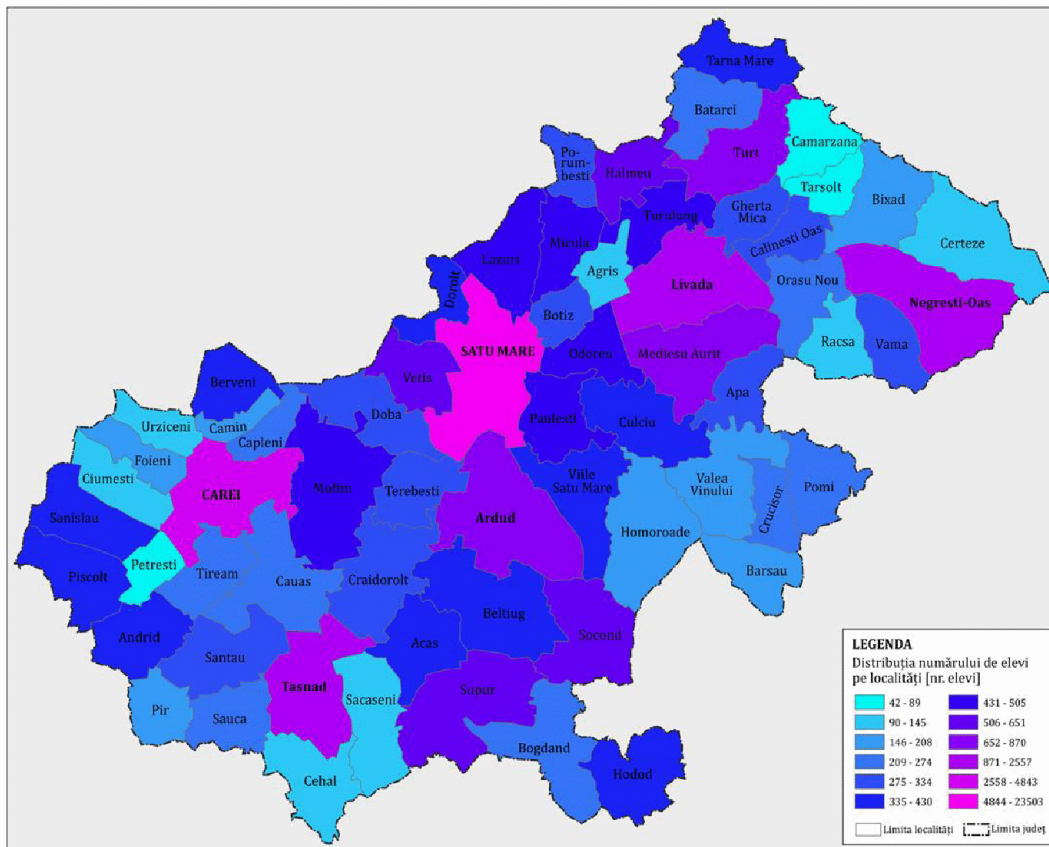

Figura 9.31. Distribuția teritorială a populației școlare pe UAT-uri în județul Satu Mare în 2020.

În ceea ce privește încărcarea infrastructurii educaționale, media numărului de elevi pe sală de clasă din județul Satu Mare este de 19 elevi/sală de clasă, cu o încărcare ceva mai mare în mediul urban (22,2 elevi/sală de clasă).

Analiza privind încărcarea infrastructurii școlare la nivel de UAT-uri, relevă faptul că în anul 2020, în 2 așezări urbane (Satu Mare și Negrești-Oaș) infrastructura școlară este solicitată cu puțin peste valoarea înregistrată la nivel național de 20,1 elevi/sală de clasă, având 24 de elevi pe clasă. În mediul rural se remarcă cazuri în care se înregistrează mai puțin de 10 elevi într-o sală de clasă (17% dintre UAT-uri). Din figura 9.32 se observă că nu sunt zone compacte cu un număr mai mic de 10 elevi/sală. Astfel de cazuri sunt răspândite în special în zona de nord și nord-est (zona montană) și în partea de vest și sud-vest (zone cu populație redusă).

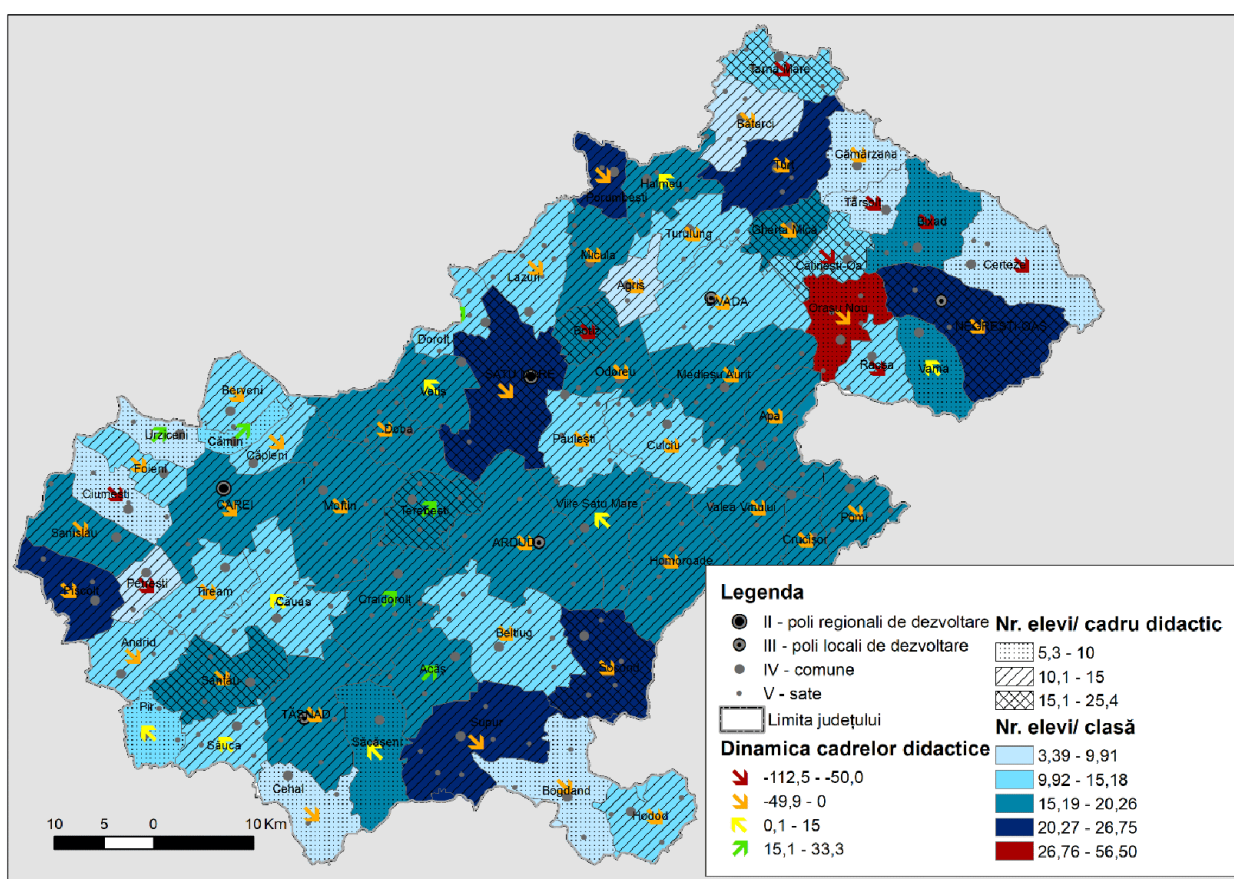

Figura 9.32. Valoarea de încărcare a infrastructurii școlare pe UAT-uri în județul Satu Mare în 2020.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Infrastructura și investițiile în educație

Deși numărul unităților școlare s-a redus în intervalul 2010-2020, numărul sălilor de clasă folosite în procesul educațional din județul Satu Mare a înregistrat o creștere cu 29% (cu 619 săli de clasă, inclusiv cabinete școlare și amfiteatre mai multe în 2020 față de anul 2010) – figura 9.33.

În cazul grădinițelor, numărul de săli a crescut în câteva UAT-uri: Tarna Mare (4) Odoreu (2), Livada (2), Berveni (2) și în alte 5 cu câte o sală de clasă.

În cazul școlilor, scăderea a fost mai accentuată (-100 de săli) în ciclul primar și gimnazial, în schimb numărul lor a crescut în licee. În unele localități din județ numărul de clase utilizate de școli a crescut, cel mai probabil pe fondul unor construcții noi sau extinderi: Satu Mare (+234, cele mai multe din total – 33%), Carei (+58), Hodod (+27), Supur (26) etc. În contextul demografic actual, astfel de investiții trebuie însă tratate cu precauție, riscând să devină în câțiva ani spații excedentare ce implică costuri de întreținere mari pentru administrațiile locale.

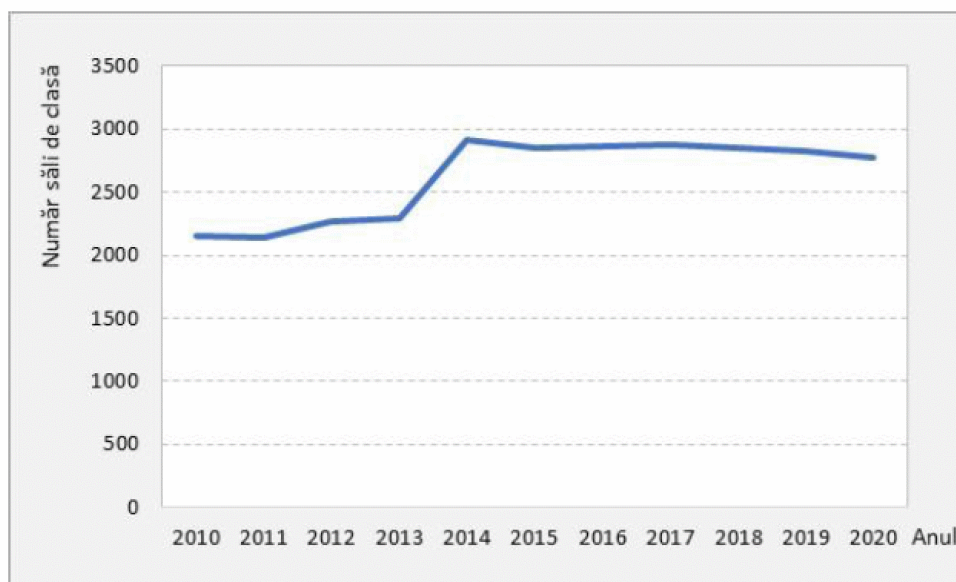

Figura 9.33. Variația numărului de săli de clasă în județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Numărul de laboratoare școlare a crescut cu 2,6% în anul 2020 față de anul 2010, în special pe fondul îmbunătățirii gradului de dotare a unor școli care au beneficiat de finanțări guvernamentale sau europene. Astfel, numărul de laboratoare a crescut mai ales la Satu Mare (+2), Livada (+2), Berveni (+3), Botiz (+2).

Ateliere școlare au înregistrat cea mai mare reducere (-176,3%) la nivelul județului, de la 120 în anul 2010, la 76 în 2020. Dintre cele 76 de ateliere, 67 erau în mediul urban și doar 10 în cel rural. Cea mai mare reducere a fost înregistrată de municipiul Carei (-21), urmat de municipiul Satu Mare (-11). Doar 3 comune (Turț, Supur, Turulung) mai aveau ateliere în 2020, Turț fiind singurul care a cunoscut o creștere pe fondul existenței unui liceu tehnic și a interesului crescut din ultimii ani pentru învățământul profesional.

Caracteristicile infrastructurii școlare sunt prezentate în tabelul 9.9 și în figura 9.34.

Tabelul 9.9. Variația infrastructurii școlare în județul Satu Mare.
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Infrastructura școlară	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Săli de clasă (cabinele școlare/ amfiteatre)	2157	2135	2272	2289	2916	2846	2866	2872	2846	2820	2776
Laboratoare școlare	269	268	268	258	272	280	283	292	292	280	276
Săli de gimnastică	99	93	101	91	95	98	94	95	95	93	91
Ateliere școlare	120	117	106	99	79	88	79	75	75	81	76
Terenuri de sport	89	84	92	97	93	96	96	100	97	98	98
PC-uri	4972	4920	5185	5047	5170	5139	5133	5147	5178	5228	5664

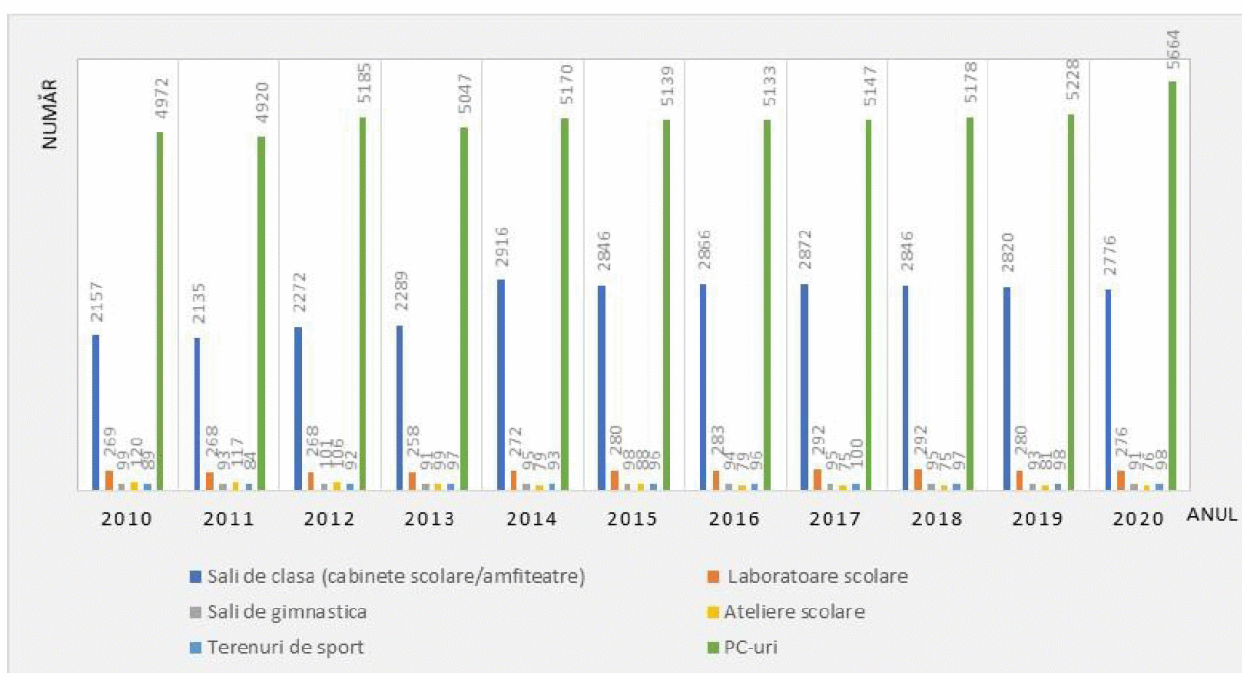

Figura 9.34. Dinamica elementelor de infrastructură educațională din județul Satu Mare, în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Un aspect pozitiv este faptul că 73% din comunele din județul Satu Mare dispuneau în anul 2020 de cel puțin o sală de gimnastică. Având în vedere că mare parte a comunelor au câte o unitate școlară, înseamnă că majoritatea elevilor din mediul rural beneficiază de condiții propice pentru efectuarea orelor de sport. Acest lucru este rezultatul investițiilor acordate pentru dezvoltarea infrastructurii de sport în mediul rural din ultimii ani. Județul Satu Mare nu dispune de niciun bazin de înot.

Terenurile de sport sunt în număr de 98, dintre care 57 în mediul urban și 41 în cel rural (din 59 de comune). Creșteri ale numărului de terenuri de sport (+9) s-au înregistrat doar în mediul urban, cele mai multe fiind în municipiul Satu Mare.

În urma analizei privind variația parametrilor asociați procesului de învățământ în perioada 2009-2019, la nivelul teritoriului județean, s-a constatat că:

- populația școlară a scăzut cu 21% (de la 64.087 de preșcolari, elevi și studenți înmatriculați în anul 2010 la 53.007 în anul 2020);
- numărul cadrelor didactice s-a redus pentru perioada analizată cu aproximativ 11% (de la 4.295 de cadre didactice în 2010 la doar 3.806 în anul 2020);
- numărul de unități școlare s-a redus cu 7% în perioada 2010-2020.

Unitățile administrativ-teritoriale din județ au în diferite faze de implementare proiecte de modernizare a infrastructurii educaționale cu finanțare din Programul Operațional Regional 2014-2020:

- Creșterea eficienței energetice a Grădiniței cu Program Prelungit nr. 7, din localitatea Negrești-Oaș, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 1.857.935 lei;
- Creșterea eficienței energetice a Liceului tehnologic Ioniță G. Andron, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 5.499.637 lei;
- Creșterea eficienței energetice a Liceului Teoretic Negrești-Oaș – Corp A, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 3.257.806 lei;
- Creșterea eficienței energetice a Școlii Gimnaziale Nr. 3 – Sala de Sport, din localitatea Negrești-Oaș, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 1.259.248 lei;
- Creșterea eficienței energetice a Școlii Gimnaziale Nr. 1, din localitatea Negrești-Oaș, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 3.768.282 lei;
- Proiect integrat “Îmbunătățirea calității vieții populației orașului Negrești-Oaș”, beneficiar Orașul Negrești-Oaș, valoare 9.750.874 lei;
- Modernizare infrastructură educațională Grădinița nr. 7, beneficiar Municipiul Satu Mare, valoare 3.648.790 lei;
- Modernizare infrastructură educațională Grădinița nr. 29 și Creșa Punguța cu 2 bani, beneficiar Municipiul Satu Mare, valoare 2.984.852, lei;
- Modernizare infrastructură educațională Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuși", beneficiar Municipiul Satu Mare, valoare 5.585.735, lei;
- Reabilitarea și modernizarea Grădiniței Nr. 3 Carei, beneficiar Municipiul Carei, valoare 4.744.913, lei;
- Modernizare Creșa de copii în municipiul Carei, beneficiar UAT Municipiul Carei, valoare 1.947.911 lei;
- Reabilitarea, extinderea și dotarea Școlii Gimnaziale “Viorel Sălăgean” Beltiug, comuna Beltiug, județul Satu Mare, beneficiar Comuna Beltiug, valoare 4.560.935, lei;
- Reabilitarea, extinderea și dotarea Școlii Gimnaziale Rătești, comuna Beltiug, județul Satu Mare, beneficiar Comuna Beltiug, valoare 4.752.790, lei;

- Reabilitarea, extinderea și dotarea Școlii Gimnaziale Viile Satu Mare, comuna Viile Satu Mare, județul Satu Mare, beneficiar Comuna Viile Satu Mare, valoare 4.381.190;
- Reabilitarea, modernizarea și extinderea clădirii Școlii Gimnaziale “Bem József” Cărășeu, comuna Culciu, județul Satu Mare” și “Reabilitarea, extinderea și dotarea Școlii Gimnaziale Culciu-Mare, comuna Culciu, județul Satu Mare, beneficiar Comuna Culciu, valoare 10.363.395, lei.

Programe sociale pentru elevi

În anul 2019, pe lângă eforturile depuse de autoritățile locale, Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare a coordonat următoarele programe sociale pentru elevi:

- “Euro 200” – pentru achiziția de calculatoare;
- “Rechizite școlare”.

De asemenea, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Județul Satu Mare, în calitate de beneficiar, a semnat cu Agenția Națională pentru Romi, în calitate de finanțator, contractul de finanțare pentru proiectul “Educație pentru viață” cu o valoare totală de 40.000 lei, din care 36.000 lei reprezintă finanțare din partea Agenției Naționale pentru Romi prin Programul “Promovarea unui stil de viață sănătos prin informare și conștientizare”. Proiectul are ca scop promovarea unui stil de viață sănătos în rândul comunităților de romi din Județul Satu Mare prin organizarea de sesiuni de educație pentru sănătate și a unor acțiuni de ecologizare. Obiectivele specifice ale proiectului sunt: informarea și conștientizarea a 390 de persoane de etnie romă din 13 localități din județul Satu Mare cu privire la virusul SARS COV 2 și cu privire la programul național de imunizare împotriva virusului SARS COV 2 și educația ecologică a celor 390 de persoane de etnie romă din 13 localități partenere din județul Satu Mare precum și a familiilor acestora. Proiectul a fost implementat în perioada 1 septembrie – 29 octombrie 2021 în localitățile partenere din județul Satu Mare: orașele Negrești-Oaș și Tășnad și comunele Acâș, Andrid, Culciu, Dorolț, Orașu Nou, Păulești, Pomi, Santău, Tarna Mare, Tiream și Vetis.

9.4. Utilități publice

Utilitățile publice de interes local au o importanță socială și economică, fiind absolut necesare pentru dezvoltarea durabilă a localităților, îmbunătățirea condițiilor de viață și creșterea gradului de atractivitate pentru investitori. La nivel european și național, principalele obiective de dezvoltare a infrastructurii de utilități publice sunt: spațiile verzi, alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu energie termică, alimentarea cu gaze naturale și alimentarea cu energie electrică.

La nivelul regiunii de dezvoltare, în anul 2020, județul Satu Mare prezenta următoarele caracteristici principale (tabelul 9.10):

- este situat pe penultimul loc în funcție de suprafața spațiilor verzi (doar 3,19% din suprafața intravilanului, cu 9,5 mp/locuitor);
- este al 3-lea județ ca lungime a străzilor orășenești modernizate (81% din totalul străzilor orășenești din județ);
- este al 3-lea județ după lungimea conductelor simple de alimentare cu apă potabilă;
- este al 3-lea județ ca lungime a conductelor de canalizare;
- este al 3-lea județ după numărul de localități care au rețea de distribuție a gazelor naturale (23).

Tabelul 9.10. Utilitățile publice disponibile la nivelul județelor din Regiunea NV.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Regiune/ Județ	Suprafața intravilană (Ha)	Suprafața spațiilor verzi (Ha)	Lungimea străzilor orășenești (Km)	Lungimea străzilor orășenești modernizate (Km)	Lungimea conductelor de alimentare cu apă (km)	Lungimea conductelor de canalizare (Km)
Regiunea Nord-Vest	85.193	5.056	4.276	2.887	13.836,5	6.771,5
Bihor	15.260	706	851	620	3.087,3	1.489
Bistrița- Năsăud	4.676	433	368	252	1.507,4	913,1
Cluj	17.082	1.116	849	661	3.342,6	1.717,2
Maramureș	32.276	2.206	1.432	758	2.604,5	1.116,6
Satu Mare	11.525	368	465	375	1.832,5	987,1
Sălaj	4.374	227	311	221	1.462,2	548,5

Alimentare cu apă

În anul 2009, în conformitate cu Legea 215/2001, a fost constituită “Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru servicii în sectorul de apă și apă uzată din Satu Mare” (A.D.I.) prin asocierea Consiliului Județean Satu Mare cu alte 30 de unități teritoriale administrative – 6 din mediul urban și 24 din mediul rural. În prezent, Asociația are un număr de 45 de membri.

Asociația este singurul partener al Operatorului Regional – S.C. APASERV Satu Mare S.A, iar Contractul de Delegare a Gestiunii Serviciilor Publice de alimentare cu apă și canalizare a fost semnat în anul 2009.

APASERV Satu Mare S.A. este o societate furnizoare de servicii publice de gospodărire comunală care are ca obiect de activitate:

- asigurarea necesarului de apă potabilă al populației;
- colectarea apelor uzate și epurarea lor înainte de descărcare în emisar.

Conform datelor statistice aferente anului 2020, un număr de 62 de UAT-uri (95%) din județul Satu Mare dispuneau de sisteme centralizate funcționale de distribuție a apei potabile, dintre care cele 6 municipii și orașe, respectiv 56 de comune.

Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei a crescut în ultimii 20 de ani cu aproximativ 63%, pe fondul investițiilor publice realizate din diferite surse (fonduri europene, fonduri guvernamentale, bugete locale). Astfel, în anul 2020 mai erau doar 3 comune în care cetățenii se alimentau doar din surse proprii (hidrofor, fântâni), necontrolate din perspectiva potabilității: Căuaș, Sântău și Porumbești.

Rețeaua simplă de distribuție a apei potabile din județul Satu Mare, măsura la 31 decembrie 2020 o lungime totală de 1.832,5 km, în creștere cu 259,4 km (+16,4%) numai în ultimii 5 ani. Rețeaua din mediul urban măsoară 506,7 km, în timp ce cea din mediul rural însuma 1.325,8 km (+172,1 km). În ceea ce privește extinderea rețelei de distribuție a apei potabile pe medii de rezidență, se observă că cea mai mare parte a rețelei se află în mediul rural, doar 27,6% fiind în mediul urban (figura 9.35).

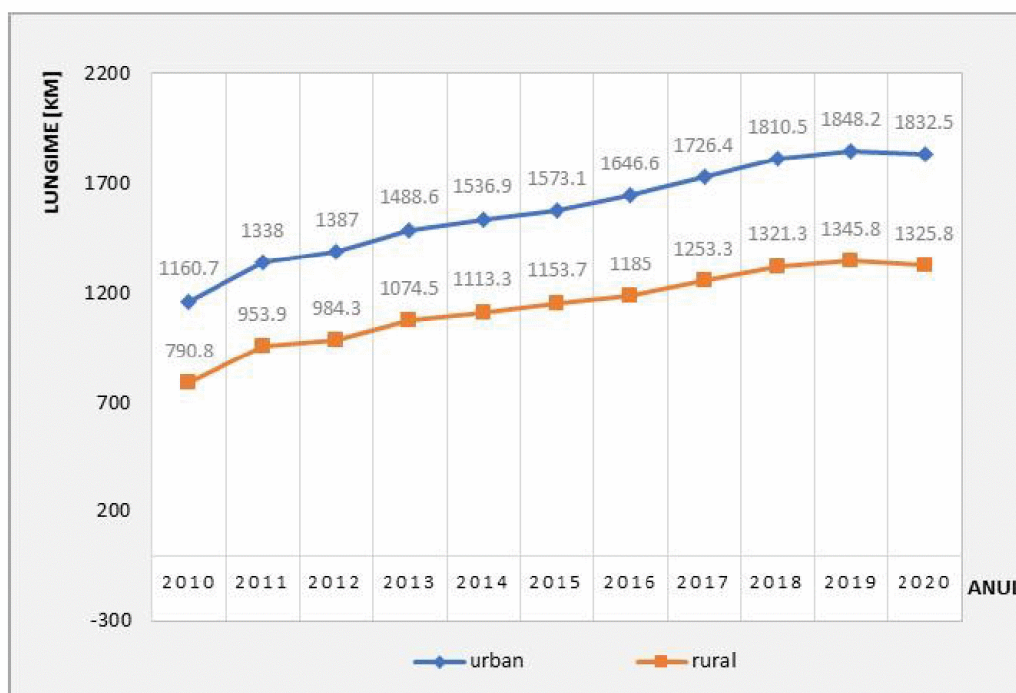

Figura 9.35. Dinamica lungimii totale a rețelei simple de distribuție a apei potabile (km) în județul Satu Mare, în perioada 2010-2020. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Referitor la rețeaua de alimentare cu apă din principalele municipii și orașe ale județului, se observă că aceasta a cunoscut o dezvoltare susținută și consistentă în perioada 2015-2020 (tabelul 9.11, figura 9.36), respectiv:

- în municipiul Satu Mare, lungimea rețelei de alimentare cu apă a crescut cu 8,8% în 2020 față de 2015;
- în municipiul Carei creșterea a fost de 9,6%, respectiv de la 67,4 km în 2015 la 73,9 km în 2020;

- în orașul Ardud creșterea a fost de 37,5%, de la 29,8 km în 2015 la 41,0 km în 2020;
- în orașul Livada s-a înregistrat cea mai mare creștere, de 169,5%, de la 11,5 km în 2015 la 41 km în 2020;
- orașul Negrești-Oaș a fost a doua localitate urbană cu o creștere semnificativă în perioada analizată, de 62,6%, de la 37,7 km în 2015 la 61,3 km în 2020;
- în orașul Tășnad creșterea a fost de 13,9%, de la 46,7 km în 2015 la 53,2 km în 2020.

Tabel 3.10. Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile - principalele orașe și municipii ale județului Satu Mare (km). Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Municipiu/ oraș	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2015-2020 (%)
Municipiul Satu Mare	226,3	226,3	227,7	239,3	244,9	246,3	8,8
Municipiul Carei	67,4	70,6	72,2	72,4	73,9	73,9	9,6
Orașul Ardud	29,8	29,8	36,7	40,7	40,7	41	37,5
Orașul Livada	11,5	30	31	31	31	31	169,5
Orașul Negrești-Oaș	37,7	58,2	58,4	58,7	58,7	61,3	62,6
Orașul Tășnad	46,7	46,7	47,1	47,1	53,2	53,2	13,9

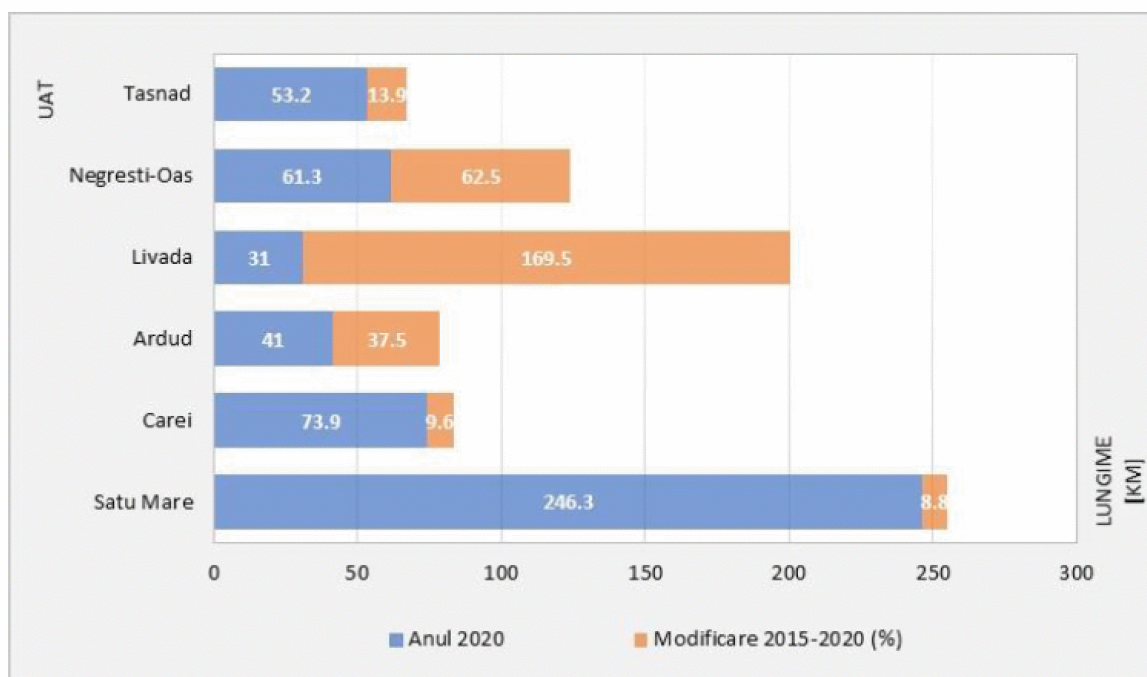

Figura 9.36. Variația lungimii rețelei de distribuție a apei potabile (km) în orașele din județul Satu Mare. Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Deși se observă o creștere semnificativă a lungimii rețelei simple de distribuție a apei potabile, nu doar în mediul urban (Livada, Negrești-Oaș, Ardud), dar și în unele comune (Bogdand, Culciu, Pomi, Săuca, Turulung – dublare a lungimii conductelor sau Socond, Apa, Bătarci – introducerea rețelei de apă), o problemă rămâne gradul de branșare al populației la rețeaua de apă.

În orașul Livada, deși lungimea rețelei de distribuție a crescut cu 170% în ultimii 5 ani, gradul de conectare al populației este de doar 42%. Orașul Negrești-Oaș se află în aceeași situație, având însă un procent de racordare mai mare 79%. În mediul rural, rata de conectare este chiar mai redusă, în 15 comune aceasta este mai mică de 50% (tabelul 9.12).

Tabelul 9.12. Gradul de branșare la rețeaua de apă și canalizare și gradul de contorizare al utilizatorilor pe zone de alimentare în 2020. Sursa datelor: APASERV Satu Mare S.A.

Localitate componentă	Grad de branșare apă (%)	Grad de racordare canal (%)	Grad de contorizare apă (%)
Secția Satu Mare/ Zona de alimentare			
Medieșiu Aurit	32,23	30,80	99,66
Românești	2,84	2,48	87,50
Potău	67,66	0	100
Crucișor	92,08	0	100
Iegeriște	67,29	0	100
Poiana Codrului	82,47	57,11	98,59
Valea Vinului	41,03	29,61	99,37
Roșiori	24,65	17,93	98,18
Lipău	100	41,02	99,61
Cărășeu	89,45	82,93	100
Apa	25,07	24,98	100
Gelu	75,11	0	100
Terebești	100	0	84,48
Pișcari	36,53	0	100
Mădăraș	56,61	36,36	80,66
Baba Novac	100	0	90,53
Ardud	65,72	47,35	91,66
Ardud Vii	100	0	98,37
Satu Mare	100	99,21	100
Sătmărel	13,71	13,08	100
Botiz	85,32	67,30	100
Agriș	37,90	32,82	99,59
Ciuperceni	49,62	39,69	100
Culciu Mare	89,02	0	100
Apateu	100	0	100
Corod	71,78	0	100

Localitate componentă	Grad de branșare apă (%)	Grad de racordare canal (%)	Grad de contorizare apă (%)
Culciu Mic	66,05	0	100
Dorolț	100	80,07	98,74
Dara	100	93,46	98,69
Atea	62,80	0	96,30
Petea	70,90	0	98,04
Lazuri	100	83,91	99,30
Bercu	75,75	0	99,32
Nisipeni	38,68	0	100
Noroieni	100	0	67,74
Peleş	76,26	0	99,53
Pelișor	46,32	0	97,83
Micula	49,12	55,07	100
Bercu Nou	90,61	90,61	100
Micula Nouă	48,58	0	100
Odoreu	100	90,40	97,58
Berindan	68,58	0	100
Mărtinești	100	65,70	100
Păulești	100	80,07	98,70
Amăți	81,14	71,42	100
Ambud	73,58	64,49	100
Petin	54,34	46,99	99,41
Hrip	97,26	62,75	100
Rușeni	98,96	92,13	100
Vetiș	96,36	35,76	97,46
Oar	41,32	53,55	100
Secția Carei/ Zona de alimentare			
Carei	100	100	98,54
Berveni	27,67	0	96,53
Lucăceni	68,40	0	97,60
Doba	91,50	0	97,32
Păulean	96,96	0	100
Dacia	96,18	0	100
Boghiș	93,48	0	100
Traian	92,49	0	98,53
Moftinu Mic	80,88	0	96,23
Sânmiclăuaș	54,11	0	92,41
Domănești	81,13	0	99,43
Moftinu Mare	92,72	0	92,42
Ghilvaci	74,62	0	91,23
Căpleni	63,26	65,70	99,26

Localitate componentă	Grad de branșare apă (%)	Grad de racordare canal (%)	Grad de contorizare apă (%)
Foieni	99,21	96,53	90,94
Urziceni	90,23	0	97,69
Urziceni Pădure	82,24	0	91,43
Sănișlău	70,85	0	100
Ciumești	92,21	90,80	98,25
Berea	83,80	81,47	100
Tiream	51,17	0	91,53
Vezendiu	9,00	0	100
Portița	4,34	0	100
Secția Tășnad/ Zona de alimentare			
Tășnad	100	88,34	99,38
Blaja	101,14	0	100
Cig	71,97	0	99,21
Sărăuad	87,79	0	98,68
Valea Morii	63,38	0	100
Săuca	100	0	98,67
Cean	99,44	0	98,30
Silvaș	64,00	0	0
Beltiug	41,91	0	99,19
Șandra	80,31	0	98,85
Ghirișa	62,07	0	99,01
Giungi	60,28	0	97,62
Supuru de Sus	73,55	0	96,07
Sechereșa	94,51	0	97,44
Supuru de Jos	79,56	0	96,67
Hurezu	60,75	0	99,23
Dobra	84,03	0	99,01
Săcășeni	77,61	19,08	99,45
Chegea	98,37	46,36	100
Craidorolț	60,00	0	94,58
Cehal	36,69	0	0
Secția Negrești-Oaș/ Zona de alimentare			
Negrești-Oaș	86,52	77,23	93,75
Tur	17,61	0	100
Secția Livada/ Zona de alimentare			
Livada	70,65	65,99	96,11
Adrian	0	0	0
Halmeu	19,32	0	99,13
Halmeu Vii	100	0	100

Localitate componentă	Grad de branșare apă (%)	Grad de racordare canal (%)	Grad de contorizare apă (%)
Băbești	67,79	0	100
Daboț	35,68	0	100
Mesteacăn	7,75	0	100
Turulung	66,32	0	97,90
Drăgușeni	50,95	0	99,49
Turulung Vii	0	0	0
Bătarci	42,12	0	100
Comlausa	49,66	0	100
Tămășeni	82,56	0	100
Șirlău	76,92	0	100
Turț	42,19	10,84	96,77
Gherța Mare	47,16	37,04	97,17
Tarna Mare	60,46	23,57	97,48
Bocicău	54,51	0	98,51
Valea Seacă	50,46	0	96,76
Orașu Nou	39,25	0	95,49
Orașu Nou Vii	49,54	0	100
Prilog	51,00	0	98,75
Remetea Oașului	40,73	0	98,28

Scăderea gradului de contorizare în anul 2020 pe Secția Satu Mare este asociată preluării de noi servicii de alimentare cu apă din UAT Apa și Agriș, însă gradul de branșare a crescut față de anii anteriori. Secția de alimentare Carei a cunoscut o creștere a gradului de branșare, gradul de contorizare având însă un trend mai scăzut.

Dezvoltarea infrastructurii de distribuție a apei potabile se reflectă, în majoritatea situațiilor, și la nivelul capacității instalațiilor de a produce apă potabilă. Astfel, la nivel județean, capacitatea de producere a apei a scăzut cu aproximativ 5% în 2020 față de 2015, reducându-se de la 105.769 metri cubi/zi la 100.812 metri cubi/zi, deși comparativ cu anul 2010, capacitatea de producție a înregistrat o ușoară creștere, de doar 1,56%. Cele mai mare scăderi ale capacității de producție a apei potabile se observă în municipiul Carei (-50,7%) și orașul Tășnad (-18,9%). Orașul Livada a avut cea mai mare creștere care urmare a extinderii rețelei de canalizare (200%).

Indicatorii privind capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile trebuie dublați de cei de consum. În continuare sunt prezentate statisticile referitoare la cantitatea de apă distribuită atât pentru uz casnic, cât și pentru uz industrial (figura 9.37).

În perioada analizată (2015-2020), se constată o creștere a cantității de apă potabilă distribuită consumatorilor, la nivel județean în 2020 distribuindu-se cu 8,4% mai multă apă decât în 2015. Conform informațiilor de la INS, în județul Satu Mare, în anul 2020 a fost distribuită consumatorilor 10.366 mii mc de apă potabilă, din care 8.547 mii mc apă pentru

uz casnic. Se remarcă astfel că, din totalul apei distribuite un procent de 17,54% revine uzului industrial, structură puțin diferită față de cea de la nivel național. În ceea ce privește consumul pentru uz caznic însă, creșterea înregistrată la nivel județean este de 15,6%.

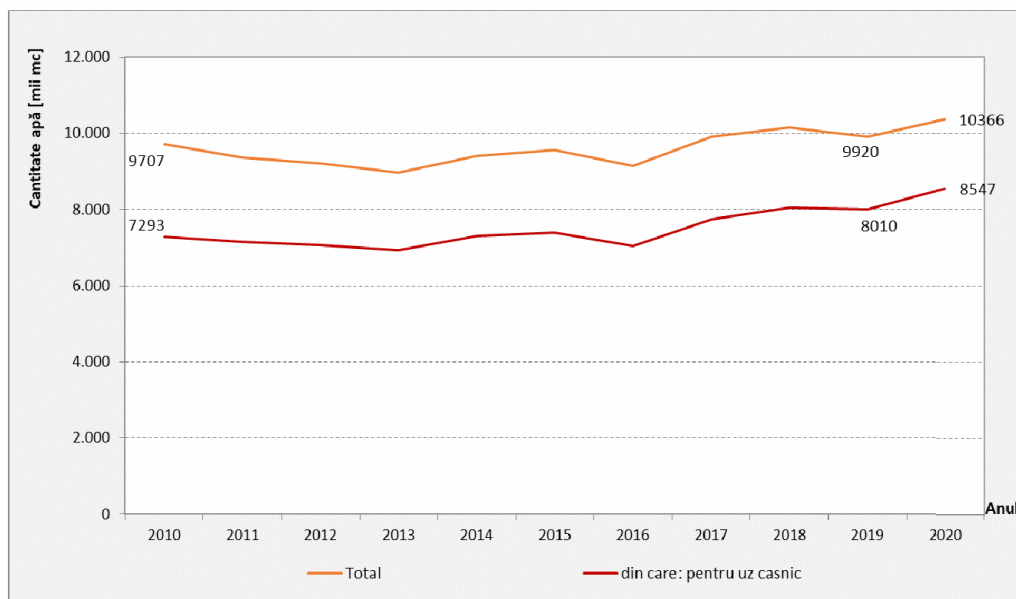

Figura 9.37. Dinamica distribuției de apă potabilă consumatorilor din județul Satu Mare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Cantitatea de apă potabilă distribuită a cunoscut creșteri semnificative în orașele Ardud (17,5%) și Livada (57,1%), în timp ce localitățile Carei și Negrești-Oaș au cunoscut o reducere a cantității de apă distribuită consumatorilor cu 13%, respectiv 22% mai puțină apă distribuită în 2020 față de anul 2015. În privința diferențelor consumului casnic, scăderi se înregistrează doar în orașul Negrești-Oaș (-14,2%).

În anul 2020, APASERV Satu Mare S.A. a distribuit apă localităților arondate celor 5 secții evidențiate în figura următoare.

Secțiile de alimentare cu apă au următoarele zone de alimentare:

- Secția Satu Mare cu 8 zone de alimentare (Medieșu Aurit, Crucișor, Valea Vinului-Culciu, Gelu, Baba Novac, Ardud, Ardud Vii, Satu Mare);
- Secția Carei cu 3 zone de alimentare (Carei, Sanislău-Ciumești, Tiream);
- Secția Tășnad cu 8 zone de alimentare (Tășnad, Șandra, Ghirișa, Sechereșa, Supuru de Jos, Dobra, Săcășeni, Craidorolț);
- Secția Negrești-Oaș cu zona de alimentare Negrești-Oaș;
- Secția Livada cu 5 zone de alimentare (Livada, Halmeu-Turulung, Orașu Nou, Turț, Tarna Mare).

Raportat la populația după domiciliu în anul 2020, consumul de apă la nivelul județului Satu Mare era de 2,23 mc apă/ locuitor/ lună (74,51 l apă/ zi/ locuitor), iar la nivelul municipiului Satu Mare consumul era de 3,47 mc apă/ locuitor/ lună. Valorile sunt mult

peste media la nivel național, fapt ce indică o deservire bună a sistemelor de alimentare cu apă la nivel județean. După anul 2009, consumul rezidențial de apă (l apă/ persoană/ zi) a intrat într-un relativ trend de stabilitate. După anul 2013 se observă o scădere a populației, în special în zonele de alimentare Carei și Negrești-Oaș și implicit o scădere a consumului de apă. În anul 2020, conform datelor raportate de APASERV Satu Mare S.A., consumul specific total a fost de 104,68 l apă/ persoană/ zi, iar consumul mediu rezidențial a fost de 83,29 l apă/ persoană/ zi.

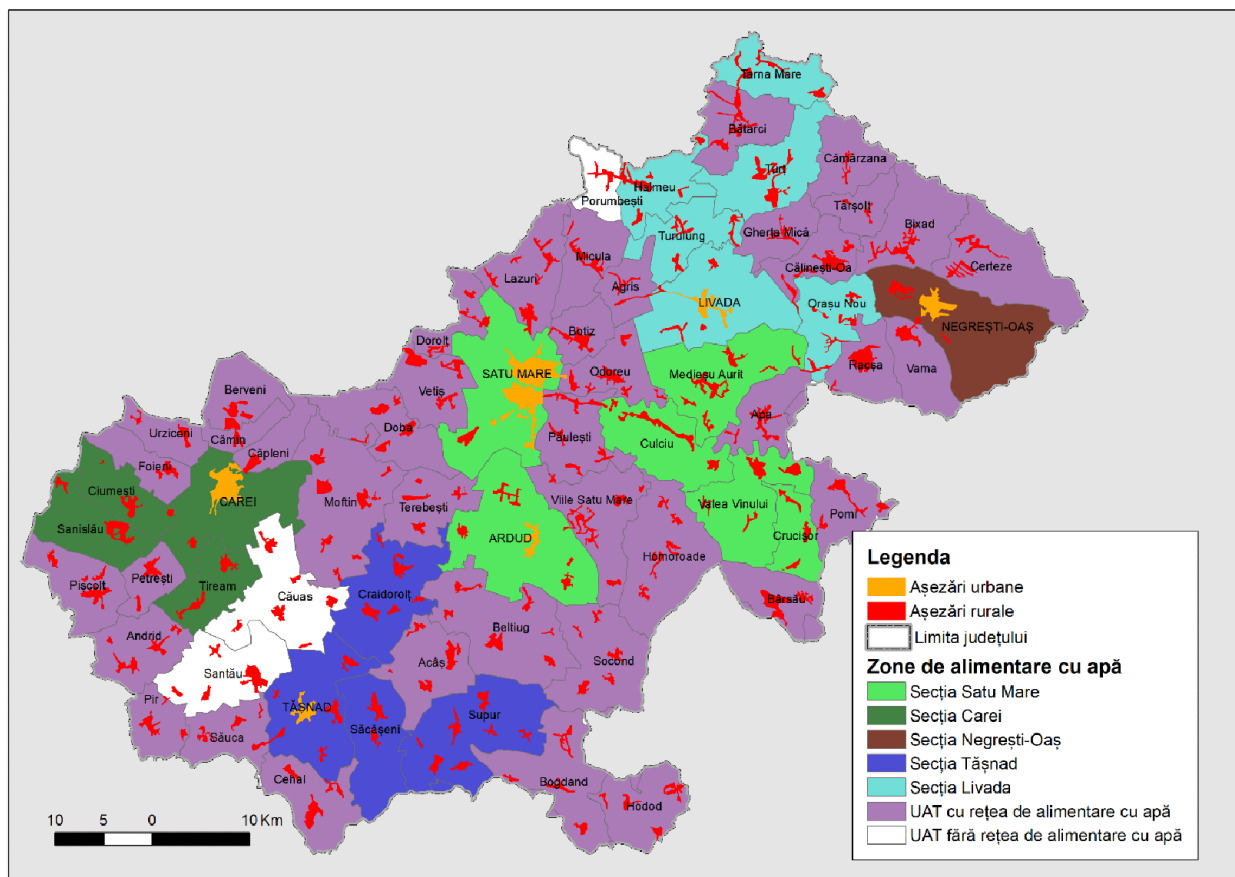

Figura 9.38. Secțiile de alimentare cu apă administrate de APASERV Satu mare S.A.

Sursa datelor: APASERV Satu Mare S.A.; INS - Baza de date Tempo Online.

Variația în timp a consumurilor specifice (consum rezidențial și consum nerezidențial), pe zone de alimentare, se poate observa în graficul de mai jos.

Pe lângă cantitatea de apă distribuită, alte aspecte importante privind furnizarea unor servicii de calitate populației sunt legate de pierderile înregistrate de rețeaua de distribuție și calitatea apei potabile din punct de vedere al consumului.

În anul 2020, cele mai mari pierderi la nivelul rețelei de apă (mc/ km/ zi) au fost înregistrate în cadrul secțiilor Negrești-Oaș, Satu Mare și Carei, în timp ce pierderile cele mai mici s-au constatat în zonele de alimentare Tășnad și Livada.

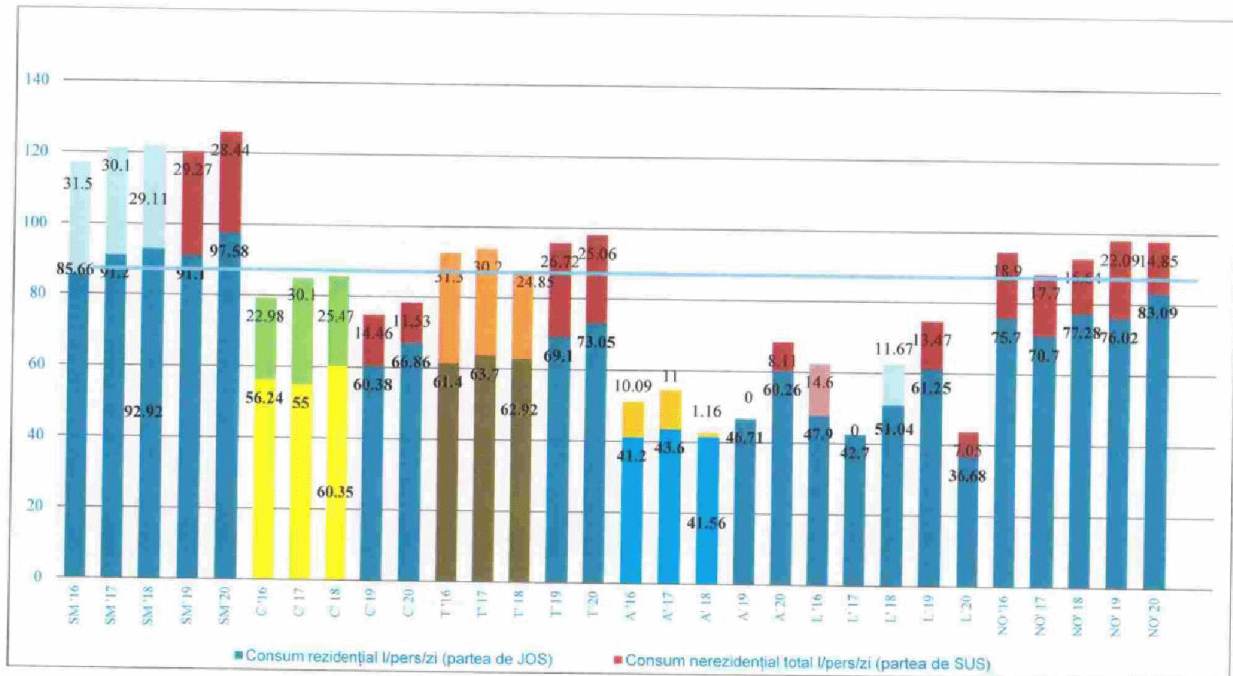

Figura 9.38. Evoluția în timp a consumurilor specifice (consum rezidențial și consum nerezidențial) pe zone de alimentare, în județul Satu Mare. Sursa: APASERV Satu Mare S.A.

Cu excepția zonei de alimentare Livada, numărul defectelor înregistrate la rețeaua de apă potabilă a scăzut în anul 2020 comparativ cu anul anterior (figura 9.39). De asemenea trebuie precizat că numărul ridicat de reclamații poate fi și ca urmare a faptului că aceeași defecțiune este reclamată de mai mulți clienți, în special în municipiul Satu Mare.

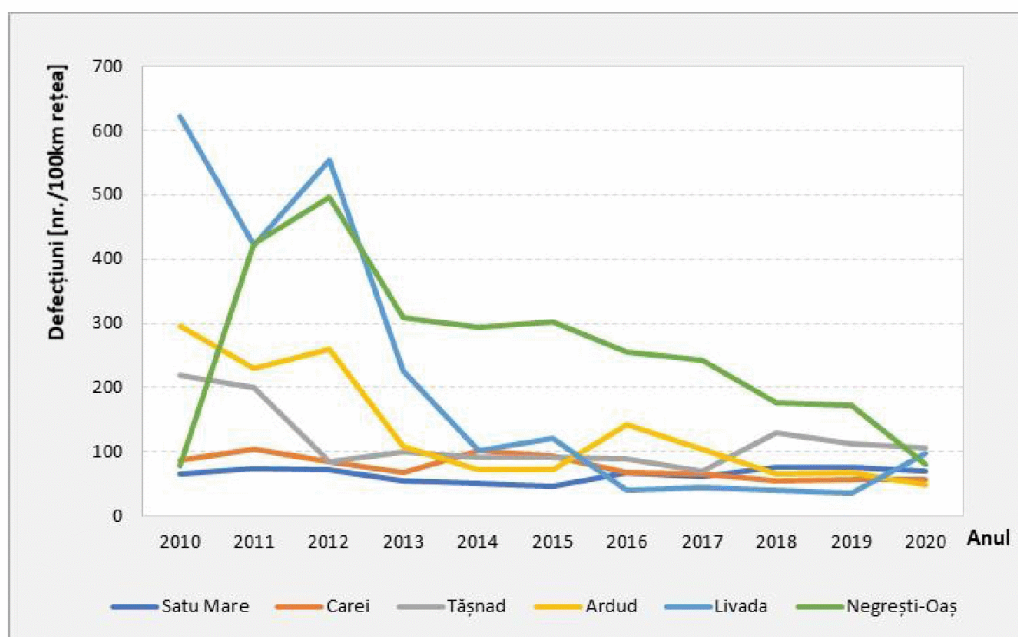

Figura 9.39. Defecte înregistrate în rețeaua de alimentare cu apă din județul Satu Mare. Sursa datelor: APASERV Satu Mare S.A.

În urma numeroaselor defecțiuni constatate reiese nevoia de schimbare a rețelelor de distribuție și de serviciu cu vechime mare, care prezintă un grad avansat de uzură. În primul rând este nevoie de înlocuirea conductelor de apă vechi aflate în exploatare unde se înregistrează în mod frecvent defecte. În acest fel se va reduce procentul de pierderi în rețele de apă care produc costuri suplimentare atât companiei de distribuție, cât și populației. De asemenea, este nevoie și de acțiuni de detectare a scurgerilor și repararea cât mai rapidă a defectelor constatate la conductele de apă.

În ceea ce privește calitatea apei potabile situația privește în special așezările rurale și se bazează pe informații furnizate de Direcția de Sănătate publică (DSP) din județul Satu Mare, iar în anul 2019 se prezintă în felul următor:

- în aproximativ 29% dintre comunele județului apa potabilă a fost clasificată în categoria contaminată, fiind înregistrate depășiri ale indicatorilor de potabilitate stabiliți prin lege;
- aproximativ 41% dintre comune au înregistrat valori ale indicatorilor de potabilitate în normele stabilite de lege, apa fiind considerată necontaminată;
- pentru aproximativ 14% dintre comune, potrivit răspunsurilor primite de la DSP, nu au existat rețele de apă autorizate și monitorizate în 2019;
- 20% dintre comune sunt racordate la rețelele de apă ale unor orașe, iar monitorizarea acestora se realizează în cadrul așezărilor urbane respective.

Investițiile făcute la rețeaua de apă și canalizare la nivel județean au fost finanțate din programele POS, POIM și IID (Întreținere, Înlocuire, Dezvoltare).

Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată din județul Satu Mare s-a realizat prin programul de finanțare Programul Operațional Sectorial – POS Mediu cu o valoare a proiectului de 109.000.000 euro, fiind cel mai mare proiect derulat în județul Satu Mare (2011-2015). Investițiile prioritare în cadrul proiectului sunt destinate localităților Satu Mare, Carei, Negrești Oaș, Tășnad, Arduș, Foieni, Livada, Căpleni, Odoreu, Lazuri, Păulești și Botiz. Proiectul a cuprins lucrări de extindere și reabilitare a surselor de apă potabilă subterană, de suprafață, de adâncime, reabilitarea și extinderea stațiilor de tratare, pompare și a rezervoarelor, reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție, inclusiv contorizare. Totodată, prin acest proiect a fost reabilitată și extinsă rețeaua de canalizare din cele 12 localități, au fost construite stații de pompare intermediară, au fost modernizate și reabilitate stațiile de epurare și au fost construite noi stații de epurare. Cea mai mare parte a investițiilor au fost făcute:

- în aglomerarea urbană Satu Mare, care cuprinde localitățile Satu Mare, Lazuri, Păulești, Botiz și Odoreu – 108 milioane lei,
- la Carei și Foieni – 75 milioane lei,
- la Negrești-Oaș – 60,2 milioane lei,
- la Tășnad – 36,2 milioane lei,

- la Livada – 33 milioane lei,
- la Ardud – 16,8 milioane lei,
- la Căpleni – 6,3 milioane lei.

Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Satu Mare este finanțat prin Programul POIM (2019-2023, valoare 1.202.948.260,70 lei) are ca obiectiv general extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare în 62 de localități (Satu Mare, Baba Novac, Gelu, Corund, Dobra, Bogdand, Ser, Craidorolț, Eriu Sâncrai, Crișeni, Satu Mic, Medieșu Aurit, Românești, Băbășești, Ardud, Decebal, Apateu, Petea, Doba, Ghenci, Tiream, Sanislău, Urziceni, Tășnad, Santău, Căuaș, Negrești-Oaș, Tur, Luna, Certeze, Huta Certeze, Moșeni, Halmeu, Cidreag, Porumbești, Mesteacăn, Turulung, Turț, Tarna Mare, Valea Seacă, Bătarci, Tămășeni, Comlăușa, Roșiori, Valea Vinului, Lipău, Cărășeu, Culciu Mare, Culciu Mic, Corod, Bârsău de Sus, Bârsău de Jos, Micula, Nisipeni, Bercu, Noroieni, Târșolț, Cămărzana, Orașu Nou, Odoreu, Carei și Aliceni).

Principalii indicatori asociați proiectului sunt prezentați în tabelul 9.13.

Tabel 9.13. Indicatori prestabiliți de realizare a proiectului. Sursa datelor: APASERV Satu Mare S.A.

Denumire indicator	UM	Valoare țintă
Distribuția apei: Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă	persoane	61.564,00
Epurarea apelor uzate: Populație suplimentară care beneficiază de o mai bună tratare a apelor uzate	populație echivalentă (p.e.)	55.775,00
Rezervoare de înmagazinare	bucăți	17,00
Stații tratare apă	Nr.	16,00
Rețea de distribuție apă potabilă (nouă)	km	258,70
Aducțiuni (nouă)	km	166,50
Aducțiuni (reabilitare)	km	9,40
Rețea de canalizare (nouă)	km	448,00
Stații epurare ape uzate care deserveșc aglomerări sub 10.000 p.e.	bucăți	5,00
Colector	km	132,70

Fondul IID (Întreținere, Înlocuire, Dezvoltare) a fost creat în 2004, odată cu atragerea de către APASERV Satu Mare S.A. a primului program de investiții cofinanțat de Uniunea Europeană. APASERV Satu Mare S.A. utilizează Fondul IID în principal pentru plata serviciului datoriei publice guvernamentale și a datoriei publice locale destinate cofinanțării proiectelor care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene, respectiv pentru întreținerea, înlocuirea și dezvoltarea activelor date în administrare sau în concesiune, inclusiv a celor dezvoltate cu finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene.

Realizarea proiectelor de investiții în infrastructura de alimentare cu apă și canalizare va avea beneficii socio-economice contribuind la dezvoltarea socio-economică a zonei prin:

- stimularea investițiilor private și a turismului în zona rurală. Accesul la serviciile publice de apă și canalizare sigure și de calitate vor stimula societățile comerciale, investitorii și dezvoltatorii de a investi. Astfel, se va contribui și pe această cale la crearea de noi locuri de muncă și venituri suplimentare la bugetele locale, care vor fi utilizate pentru dezvoltarea comunităților și îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației;
- îmbunătățirea condițiilor de viață și reducerea riscului de îmbolnăvire în mediul rural prin dezvoltarea/ înființarea sistemelor de colectare a apelor uzate și prin asigurarea furnizării apei potabile de calitate, în condiții de siguranță și în regim continuu;
- dezvoltarea durabilă a zonei prin reducerea pierderilor din sistemele de alimentare cu apă va contribui la conservarea pe termen lung a resurselor de apă. Reducerea poluării râurilor ariei, prin tratarea apelor uzate înainte de deversare, va mări capacitatea acestora de autopurificare și va stimula dezvoltarea biodiversității, a activităților de agrement, a agriculturii irigate, dezvoltarea industrială și comercială riverană.

Colectarea și epurarea apelor uzate

În mediul rural extinderea lungimii de canalizare a cunoscut o creștere aproape dublă față de mediul urban, fiind extinsă în perioada 2015-2020 cu 80,4% (+ 245,5 km, creștere de 1,8 ori) – figura 9.40.

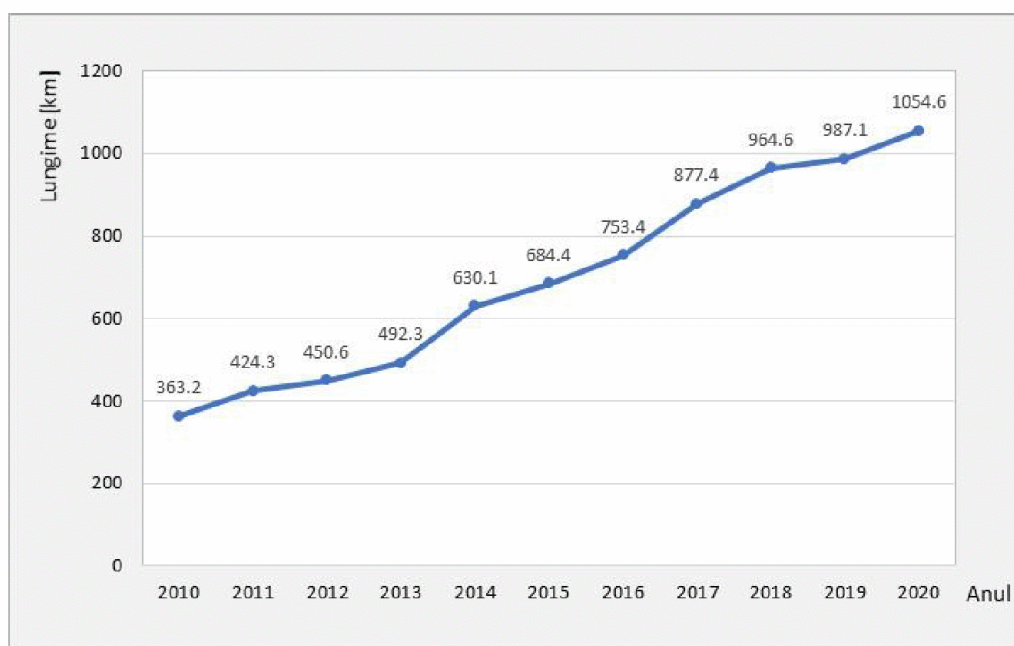

Figura 9.40. Variația lungimii rețelei simple de canalizare.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Dezvoltarea infrastructurii de canalizare se reflectă și la nivelul datelor statistice. În anul 2020 la nivelul județului Satu Mare 40 de localități beneficiau de existența rețelei de canalizare publică, pe lângă cele 6 așezări urbane și alte 34 din mediul rural. Conform datelor INS, lungimea totală simplă a conductelor de canalizare la nivelul județului Satu Mare era de 1.054,6 km, cu 35,10% mai mulți decât în 2015 (684,4 km). Tendința de dezvoltare a infrastructurii de canalizare se remarcă la nivelul tuturor centrelor urbane din județ, fiind înregistrate creșteri de peste 30,8% a lungimii conductelor de canalizare, valori peste medie fiind în orașele Livada (139,1%), Negrești-Oaș (69,5%) și Arduș (55,5%).

Dacă în cele două municipii, Satu Mare și Carei, gradul de acoperire al rețelei de canalizare era relativ ridicat (o rată de racordare a locuințelor de aproximativ 90%), în restul orașelor, față de rata de racordare la rețeaua de apă, procentele sunt relativ scăzute: Arduș (44,76%), Livada (51,18%), Negrești-Oaș (58,52%), iar în Tășnad 64,08%. La nivelul comunelor din județ, puțin peste jumătate (58%) dispuneau la sfârșitul anului 2020 de rețele de canalizare, iar în 23 de comune rețeaua de canalizare avea lungimi de peste 10 km, indicând o bună deservire a tuturor localităților componente cu rețea de colectare a apelor uzate. Acest lucru se datorează faptului că localitățile au beneficiat de fonduri europene sau guvernamentale pentru a-și înființa sisteme de colectare a apelor uzate (de ex. Andrid, Apa, Ciumești, Gherța Mică, Odoreu, Valea Vinului și Vetiș).

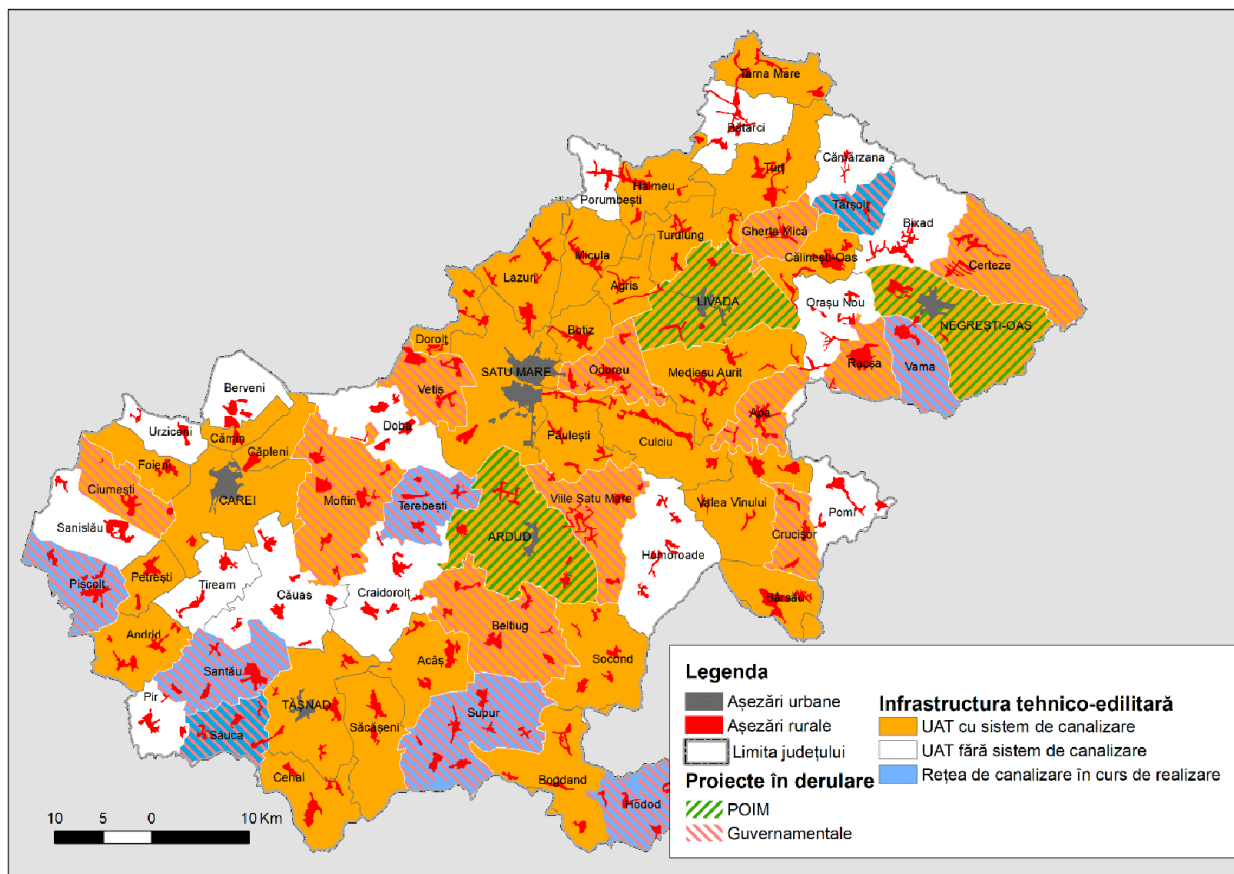

Figura 9.41. Starea infrastructurii de canalizare la nivel de UAT în 2020.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Cantitățile totale de apă uzate facturate și epurate urmează același trend cu cel al apei potabile conform raportului realizat de APASERV Satu Mare S.A.

Figura 9.42. Volumul de apă canalizată (mc). Sursa: APASERV Satu Mare S.A.

Ca și în cazul serviciului de alimentare cu apă potabilă, domeniul infrastructurii de apă uzată face în prezent obiectul unor investiții majore. Prin proiectele finanțate din fonduri europene se realizează reabilitarea sistemului de canalizare și a stațiilor epurare din aglomerările urbane din județ (ex. Ardud: rețea de canalizare și stație de epurare în localitatea Gerausa; Livada: extindere canalizare menajeră în localitățile Adrian, Livada Mică și Dumbrava; Negrești-Oaș: modernizare rețea de canalizare). Prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 sunt în derulare următoarele obiective de investiție:

- Extinderea sistemului de canalizare din clusterul Ardud;
- Extinderea sistemului de canalizare în aglomerările Dorolț, Satu Mare, Vetiș, Doba și Medieșu Aurit;
- Extindere canalizare în clusterul Micula;
- Extinderea sistemului de canalizare din clusterul Turulung și aglomerările Turț;
- Extinderea sistemului de canalizare din clusterule Tarna Mare și Batarci;
- Extindere sistemului de canalizare din clusterul Carei;
- Sistem de canalizare în Cămărzana și Târșolț;
- Extinderea sistemului de canalizare din clusterul Tășnad;
- Extinderea sistemului de canalizare din aglomerarea Negrești-Oaș;
- Extinderea sistemului de canalizare în Valea Vinului;
- Extinderea sistemului de canalizare din aglomerările Bârsău și Orașu Nou;

- Construcția, extinderea și reabilitarea facilităților de captare, tratare, înmagazinare și pompare apă în localitățile Halmeu, Turț, Tarna Mare, Târșoț, Huta Certeze și Negrești-Oaș;
- Construcția stațiilor de epurare din localitățile Bătarci, Târșoț și Orașu Nou;
- Extinderea stațiilor de epurare din localitățile Medieșu Aurit și Turulung;
- Construire instalație de tratare nămol Satu Mare.

În mediul rural, mai multe comune au accesat deja fonduri din surse guvernamentale sau europene pentru a-și înființa sau extinde sistemele de colectare și epurare a apelor uzate.

Tabelul 9.14. Proiecte de modernizare și extindere a rețelei de canalizare și epurare a apelor uzate în mediul rural. Sursa datelor: www.mdipa.ro.

Comuna	Denumirea obiectivului de investiții	Program de investitii
Investiții finalizate		
ANDRID	Canalizare și stație de epurare în localitatea Andrid comuna Andrid	PNDL I
BIXAD	Racorduri canalizare în comuna Bixad	PNDL II
GHERȚA MICĂ	Rețea de canalizare și stație de epurare în localitatea Gherța Mică	PNDL I
ODOREU	Înființare rețele canalizare menajeră în sat Mărtinești, comuna Odoreu	PNDL I
Investiții în derulare		
APA	Extindere rețea de canalizare și racorduri canalizare în comuna Apa, localitățile Apa și Someșeni	PNDL II
BELTIUG	Înființare sistem de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Beltiug	PNDL II
CERTEZE	Rețea de canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Certeze	PNDL I
CIUMEȘTI	Racorduri de canalizare - canalizare pentru localitățile Ciumești și Berea	PNDL I
CRUCIȘOR	Canalizare, ape uzate menajere în localitățile Crucișor și Iegheriște și stație de epurare ape uzate menajere în localitatea Crucișor	PNDL I
GHERȚA MICĂ	Extindere rețea de canalizare și racorduri de canalizare în comuna Gherța Mică	PNDL II
HODOD	Rețea de canalizare cu racorduri și stație de epurare în localitățile Hodod, Nadișu Hododului și Lelei, comuna Hodod	PNDL II
ODOREU	Modernizare și extindere rețea de canalizare menajeră	PNDR
RACȘA	Extinderea rețelei de canalizare menajeră	PNDL I
SANTĂU	Canalizare și stație de epurare în loc. Chereușa, com. Santău	PNDL II
SUPUR	Canalizare menajeră și stație de epurare pentru localitățile Supuru de Jos, Dobra, Hurezu Mare	PNDL I

Comuna	Denumirea obiectivului de investiții	Program de investiții
TEREBEȘTI	Rețea de canalizare și stație de epurare	PNDL I
VETIȘ	Înființare racorduri de canalizare în localitățile Vetiş și Oar	PNDL II
VIILE SATU MARE	Extinderea rețelei de apă uzată și rețea de canalizare inclusiv racorduri de canalizare, în localitatea Tătărești, comuna Viile Satu Mare	PNDL II
Investiții contractate		
MOFTIN	Extindere rețele de canalizare ape uzate menajere în localitatea Moftinu Mic, comuna Moftin, județul Satu Mare	PNDL II
PIȘCOLT	Înființare sistem de canalizare menajeră și stație de epurare zonală în comuna Pișcolt, jud. Satu Mare	PNDL II
SĂUCA	Canalizare menajeră în localitățile Săuca, Silvaș și Cean, comuna Săuca	PNDL I
TÂRȘOLȚ	Rețea de canalizare menajeră în localitatea Aliceni, comuna Târșolț, jud. Satu Mare	PNDL II
VAMA	Realizare canalizare menajeră și stație de epurare în comuna Vama, Județul Satu Mare	PNDL II

Distribuția gazelor naturale

La nivelul Regiunii Nord-Vest lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor a fost în 2020 de 6.745,7 km. Județul Satu Mare este pe locul patru în clasamentul județelor din regiune în privința infrastructurii de distribuție a gazelor naturale, cumulând doar 871,3 km, aproximativ 13% din totalul regional (tabelul 9.15).

Tabelul 9.15. Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor (km).

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Regiune/ județe	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Modificare 2020 față de 2015 (%)
Regiunea Nord-Vest	6340,9	6123,4	6200,7	6428,1	6567	6745,7	6,3
Bihor	616,2	601,2	670,8	752,6	763,3	774	25,6
Bistrița-Năsăud	704,8	766,8	731,6	759,7	781,3	805,8	14,3
Cluj	2631,6	2350,3	2374,3	2440	2501,4	2524,2	-4
Maramureș	1093,9	1116,7	1124,4	1162,3	1172,6	1197,2	9,4
Satu Mare	830,9	817,7	817,8	816,2	843,1	871,3	4,8
Sălaj	463,5	470,7	481,8	497,3	505,3	573,2	23,6

Se remarcă o creștere a lungimii conductelor de distribuție a gazelor (km) în perioada 2015-2020, atât la nivel local, cât și la nivel regional, excepție făcând județul Cluj. La nivelul județului Satu Mare creșterea nu este una substanțială, fiind de doar de 4,8% în 2020 față

de 2015, de la 830,9 km la 871,3 km. Doar la nivelul județelor Bihor și Sălaj creșterea lungimii conductelor de distribuție a gazelor a fost una semnificativă, respectiv de 25,6% și 23,6% în 2020 față de 2015.

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale din județul Satu Mare cuprindea în 2020, 25 localități, respectiv 5 localități urbane (municipiile Satu Mare și Carei, orașele Ardud, Negrești-Oaș și Tășnad) și 20 localități rurale. Din lungimea totală a conductelor pentru distribuția gazelor naturale, cele mai mari ponderi sunt deținute de municipiul Satu Mare (35,21%) urmat la o distanță foarte mare de restul localităților, inclusiv cele urbane (Carei – 9,14%, Negrești-Oaș – 5,50%, Tășnad – 4,28% și Ardud – 4,27%). Dintre așezările rurale o pondere mai mare o are comuna Vetis (5,83%).

La nivelul tuturor localităților din județ, conectate la rețeaua de gaze, se observă creșteri mai mult sau mai puțin semnificative ale lungimii totale a conductelor de distribuție gaze, în perioada 2010-2020, creșterea cea mai mare fiind înregistrată la nivelul orașului Ardud, unde lungimea totală a conductelor de distribuție gaze a crescut cu 62,4%, ajungând de la 22,9 km în 2010 la 37,2 km în 2020. Situația pe ultimii cinci ani este însă puțin diferită (tabelul 9.16).

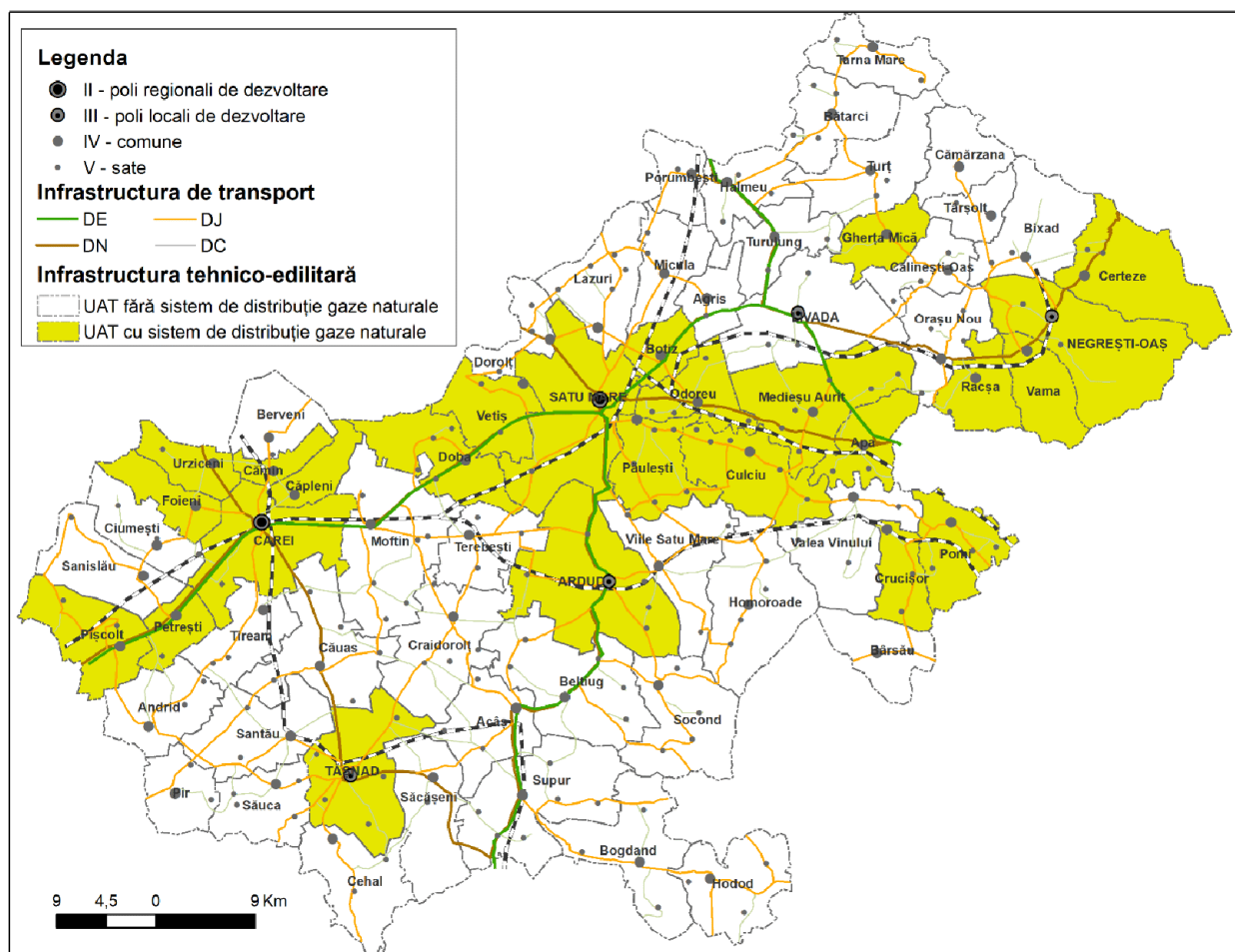

Figura 9.43. Starea alimentării cu gaze naturale, la nivel de UAT din județul Satu Mare, în anul 2020.

Sursa datelor: CJ Satu Mare; INS - Baza de date Tempo Online.

Tabelul 9.16. Procentul de creștere/ scădere al lungimii conductelor de distribuție a gazelor pe localități (km). Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Localități	Lungimea conductelor, km			Modificare 2020 față de 2010 (%)	Modificare 2020 față de 2015 (%)
	Anul 2010	Anul 2015	Anul 2020		
Municipiul Satu Mare	218,4	286	306,8	40,5	7,3
Carei	65,9	77,4	79,6	20,8	2,8
Ardud	22,9	36,3	37,2	62,4	2,5
Negrești-Oaș	35,1	36	47,9	36,5	33,1
Tășnad	36,9	37	37,3	1,1	0,8
Apa	18,7	20,5	20,7	10,7	1,0
Botiz	23,1	22	23,4	1,3	6,4
Cămin	6,5	6,5	6,5	0,0	0,0
Capleni	10,7	10,7	10,9	1,9	1,9
Certeze	7,2	33,4	31,4	336,1	-6,0
Crucișor	24,5	21,6	22	-10,2	1,9
Culciu	18,2	16	22,6	24,2	41,3
Doba	-	-	20	100	100
Foieni	13,2	17,4	18,2	37,9	4,6
Gherța Mică*	-	-	-	-	-
Medieșu Aurit	10	12,5	17,2	72,0	37,6
Odoreu	26,4	28,5	34,3	29,9	20,4
Păulești	16,9	19,4	21,6	27,8	11,3
Petrești	9,9	10,8	10,8	9,1	0,0
Pișcolt	5,5	7	7	27,3	0,0
Pomi	19,7	25,6	25,4	28,9	-0,8
Racșa	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0
Urziceni	9,5	9,5	9,7	2,1	2,1
Vama	7,3	22	29,2	300,0	32,7
Vetiș	55,5	74	50,8	-8,5	-31,4

*lipsă date privind lungimea conductelor de gaze

Din punct de vedere al cantității de gaze distribuite, în perioada 2010-2020 ponderea consumului de gaze naturale (mii metri cubi) distribuite a oscilat atât la nivel regional, cât și la nivel județean (figura 9.44). În general, cantitatea de gaze distribuite a cunoscut creșteri, cele mai mari fiind în cazul județului Bihor.

În județul Satu Mare valoarea acestui indicator a cunoscut oscilații minore în ultimii 10 ani. În perioada 2015-2020, tendința de ușoară creștere rămâne valabilă, unde cantitatea de gaze distribuită pentru uz casnic a crescut de la 49.653 mii metri cubi în 2015 la 55.956 mii metri cubi în 2020, creșterea fiind de 12,6%. De subliniat este faptul că în timp ce ponderea

cantității de gaze pentru uz casnic a crescut, cantitatea de gaze naturale pentru uz industrial a scăzut ușor, ajungând în 2020 să reprezinte un procent de 39,67% din totalul gazelor naturale distribuite la nivel județean, în 2015 ponderea acestora fiind de 40,15% (figura 9.45).

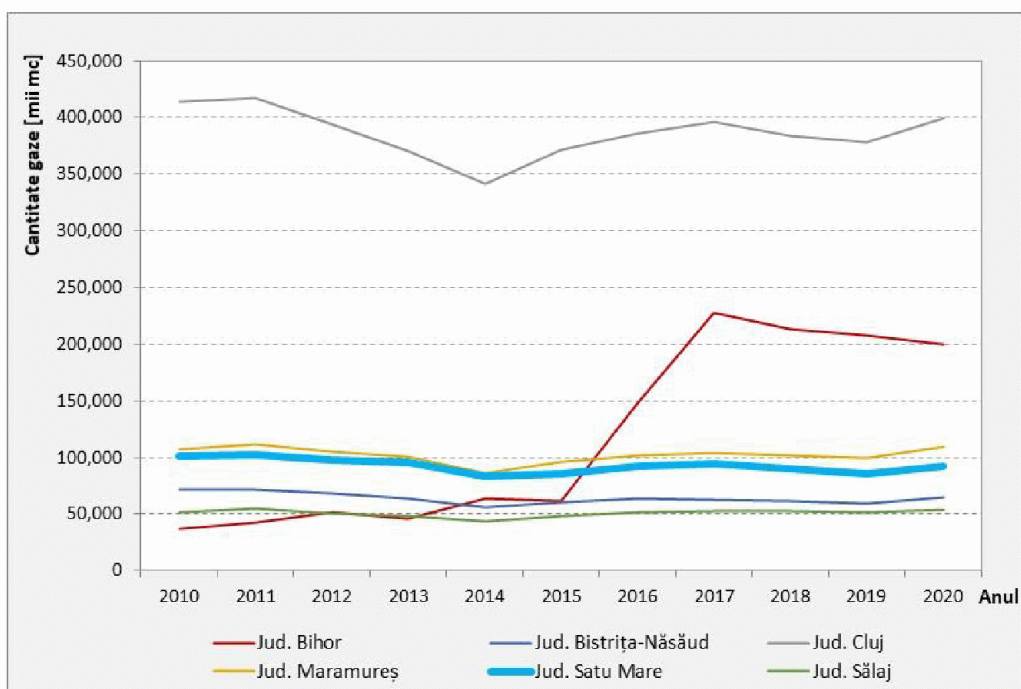

Figura 9.44. Cantitatea de gaze naturale distribuite în Regiunea Nord-Vest (mc).
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

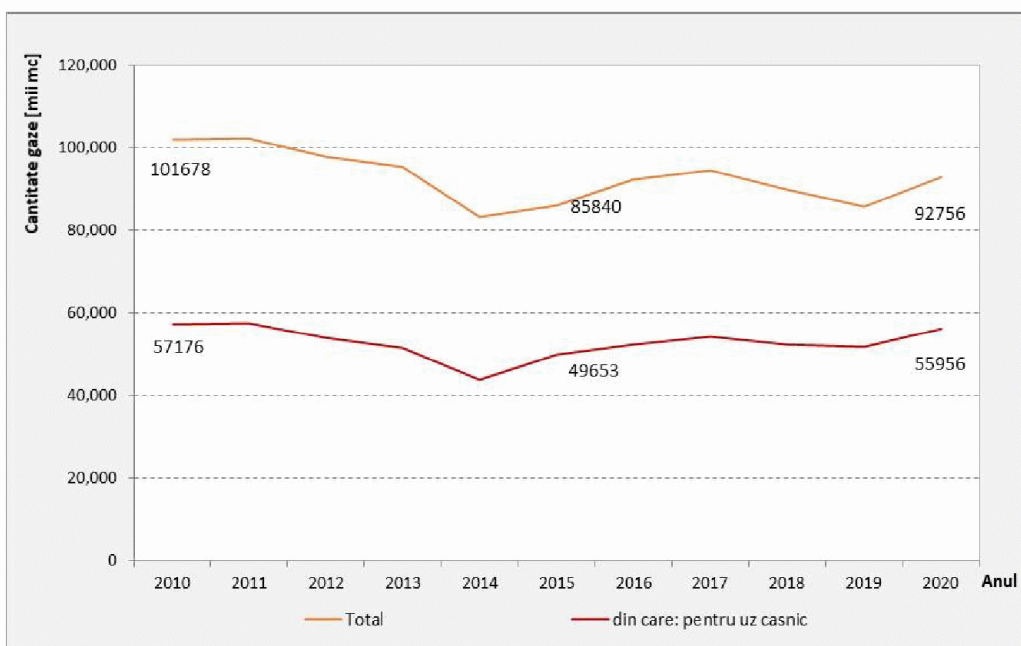

Figura 9.45. Cantitatea de gaze naturale distribuite în județul Satu Mare (mii mc).
Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

Tendința de creștere a ponderii consumului de gaze naturale pentru uzul casnic poate fi explicată printr-o tendință tot mai mare a oamenilor de a se debransa de la sistemul public de termoficare și de a avea propriul sistem de încălzire.

Scăderea consumului de gaze pentru activitățile industriale poate indica o scădere a numărului întreprinderilor ce activează în sectorul industrial sau o tendință de reducere a activității acestora.

Transportul și distribuția energiei electrice

În Județul Satu Mare se regăsește o rețea de transport de energie electrică, compusă din magistrale de transport de 400 kV Roșiori și Oradea – Găgălin – Mukacevo și de magistrale de transport de 220 kV pe Vetis – Roșiori – Baia Mare. Conform Planul de perspectivă al Rețelei Electrice de Transport Perioada 2010-2014 și orientativ 2019, mentenanța și dezvoltarea inelului național de 440 kV și legătura electrică între România și Ucraina reprezintă una din prioritățile companiei S.C. Transelectrica S.A..

Filiala Electrica Distribuție Transilvania Nord este compania care administrează rețeaua de distribuție a energiei electrice în județul Satu Mare.

Energia electrică distribuită în Satu Mare în 2019 a fost 576.043,470 MWh pentru 153.595 consumatori.

Situația rețelei și a stațiilor de distribuție a energiei electrice, la nivelul județului Satu Mare, este următoarea:

- LEA/LES 110 kV: 208,889 km;
- LEA/LES MT: 2244,095 km;
- LEA/LES JT: 2921,101 km;
- Stații 110 kV: 9 buc.;
- Stații MT și PT: 908 buc.;

În perioada 2015-2020 Compania Electrica S.A. a făcut multe lucrări de modernizare a rețelei de distribuție în județul Satu Mare.

Producția și distribuția energiei termice

În cea mai mare parte, sistemele centralizate de distribuție a energiei termice nu au mai putut face față necesităților existente din cauza uzurii fizice și morale a echipamentelor și conductelor de transport și a lipsei resurselor financiare necesare atât pentru reparații capitale sau parțiale cât și pentru întreținere. În această situație, alimentarea cu căldură în sistem centralizat s-a restrâns, în unele cazuri centralele termice fiind dezafectate. Astfel, în prezent, marea majoritate a populației județului beneficiază de sisteme de încălzire individuale din surse proprii, microcentrale de apartament sau sobe.

Conform datelor statistice disponibile în baza de date Tempo Online a Institutului Național de Statistică, în ultimul deceniu, în localitățile din județul Satu Mare nu mai există sistem centralizat de distribuție a energiei termice.

Străzile orășenești

Lungimea totală a străzilor orășenești din județul Satu Mare a înregistrat o ușoară creștere în ultimul deceniu, însă la nivelul fiecărei localități situația este foarte diferită. Astfel:

- în 3 localități (Satu Mare, Carei și Ardud) lungimea totală a străzilor orășenești a crescut, ceea ce poate indica și o tendință de extindere a urbanului în aceste zone. Cea mai mare creștere o înregistrează municipiul Satu Mare (26,4%) și cea mai mică, aproape nesemnificativă municipiul Carei (1,51%).
- 2 orașe (Tășnad și Livada) au rămas cu aceeași lungime de străzi orășenești.
- 1 oraș (Negrești-Oaș) a înregistrat o scădere a lungimii totale a străzilor cu -5,2%, de la 57 km în anul 2010 la 54 km în 2020.

Din lungimea totală a străzilor orășenești, doar în municipiul Carei se apropie cu gradul de modernizare de 100%, celelalte având procente mai reduse (figura 9.46). Cel mai redus procent îl înregistrează orașul Livada (care este și cea mai recentă așezare urbană), de doar 41,67% străzi modernizate din totalul străzilor orășenești.

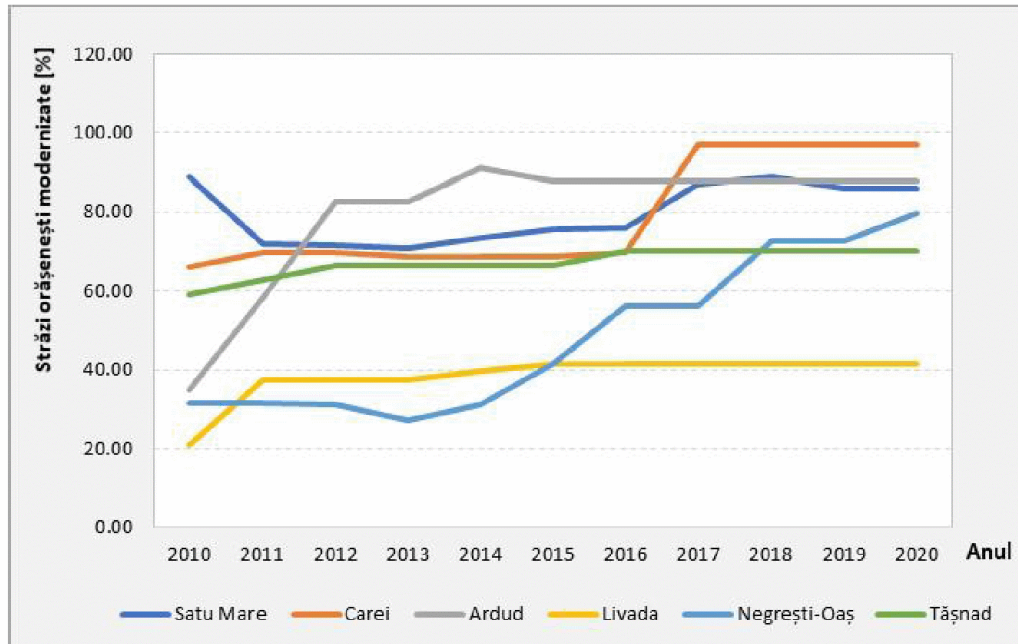

Figura 9.46. Variația lungimii străzilor orășenești modernizate.

Sursa datelor: INS - Baza de date Tempo Online.

9.5. Telecomunicații

În ceea ce privește piața operatorilor de telecomunicații, aceasta este în prezent destul de matură și este reprezentată și în județul Satu Mare și în Regiunea Nord Vest de marii furnizori naționali: RDS - Romania Data Systems, Astral, Sobis, Verena, Romtelecom ș.a.

La nivelul județului Satu Mare, sunt reprezentate diverse categorii de telecomunicații, precum:

- radio și televiziune (posturile naționale de radio și televiziune, operatorii prin cablu precum Romtelecom (Dolce), RCS & RDS, UPC, Atlas);
- telefonie fixă și mobilă (Telekom, Vodafone, Orange, RCS & RDS, UPC);
- rețele internet (RCS & RDS, UPC, Telekom, Vodafone, Orange).

În concluzie, gradul de acoperire a rețelelor de comunicare, mass-media și a serviciilor internet este în procent ridicat, fiind rezolvate aproape toate solicitările de instalare de posturi telefonice din mediul urban și rural.

Totodată la nivelul județului funcționează 103 oficii poștale. Anul 2002 a fost ultimul în care operatorul Romtelecom (actual Telekom) a deținut monopolul pe piața telefoniei fixe. Apariția altor operatori pe piață, a condus la o diversificare a ofertelor, a tipurilor de abonamente și prin urmare și la creșterea numărului. Se apreciază că toate firmele din județ dispun de cel puțin un abonament de telefonie mobilă.